

305/12
SZÖLLÖSI ZSIGMOND

322587

Madár bácsi könyve

SZÖLLÖSI ZSIGMOND
KÖNYVKERESKEDÉSE
BUDAPEST

M

Val
o

Keli

Meggyedzések

a világ dolgairul, a politiká-
rul, a trafikrul, a házbérrül,
a villanyrul, a nőkrül meg
más egyéb drágaságokrul. A
népek okosítására elmondta

Madár Miháj s. k.

*Valami kicsit tett elibe a Nagyságos Ur is,
de az nem tartozik az élvezethe, csak
ojan mint a tojásnak a haja.*

802 1

Kelt egyezer kilencszáz 24-ben.

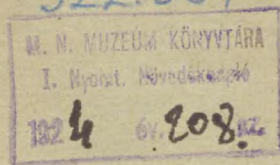
~~Helikon~~
1119 sz

Az ábrázatomat Dabis Rózsika kisasszony
fotografálta csak úgy a maga kezével, de ojan
tudománnyal, hogy azt mondom, jobban elta-
nálai a fénygépész se tudta vóna.

322.587

HUNGARIA HIRLAPNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Öreg
megadta
seink foly
zéseit a m
hessem. M
mint a Kő
telességene
erejével is
mert olyan
kedvéért az
nem a mes
az se, ha l
birtokában
irányban, h
mákhöz fü
nem herva
ben? De er
kezőket mo
— Csik
mikor meg
vótam csik

Öreg barátom és támogatóm, Madár Mihály megadta nekem a hatalmat, hogy beszélgetéseink folyamán a világ soráról ejtett megjegyzéseit a népek okosítása céljából könyvbe tessesem. Megadta erre a hatalmat egyrészt, mert mint a Közszolga-testület tagja hivatásbeli kötelességének ismerte el, hogy a maga észbeli erejével is emelje a népek értelmét, másrészt, mert olyan világot élünk, hogy a begyövedelem kedvéért az ember olyat is teszen, ami különben nem a mestersége. A munka nem szégyen: még az se, ha könyvet ír az ember. Már a hatalom birtokában némi kételyeim támadtak abban az irányban, hogy ezek a megjegyzések aktuális témákhoz fűződvn, az aktualitásokkal együtt nem hervadtak-é el maguk is érvényességükben? De erre vonatkozólag Madár bácsi a következőket mondotta:

— Csikó korában se vót az számár, akibül, mikor megnyőtt, lú lett. Osztt én harmadéve se vótam csikó. Meggondoltam én mán akkor is a

kisasszony
vel, de ojan
bban elta-

(R
2)

ARSASÁG

szót, akit kimondtam. Okos szónak pedig nem hull el a foga. De meg különben is azt tartom, hogy a jó pofontul nem csak abba az egy dologba okosodik az ember, aki miatt kapta. Jobb, ha emlékszik rá, mint hogyha mindennap frisset kell adni neki.

Budapest, 1924.

A nagyságos ur.

A mit nem le

— No, M

— Sztrá

lehet.

— Miért

— Mert

hagyhatnék.

a héten, ami

Azt is olyan

megmondani.

— A mu

mit művelt a

— Gyász

Egy szőke ur

korona órabé

vót a dolog,

óránál. Mán,

magamban, in

— De hi

reti a politiká

— Nem

tessék megmo

nak? Különbe

— Nem?

nem
rtom,
y do-
Jobb,
risset

A mit nem lehet. — Nehéz kereset. — A tilalom.

1922 július 23.

ur.

— No, Madár bácsi: mi ujság?

— Sztrájkolni szeretnék, kérem, de nem lehet.

— Miért?

— Mert semmi dögöm nincs, amit abba-hagyhatnék. Tessék elhinni, kérem, volt egy nap a héten, amikor csak husz koronát kerestem. Azt is olyan munkával, hogy szinte szégyelem megmondani.

— A munka sose szégyen, Madár bácsi. Hát mit művelt azért a husz koronáért?

— Gyászoltam a Színművészeti Tanácsot. Egy szőke ur fogadott fel erre a célra: negyven korona órabérrel. De annyira a gyomrom ellen vót a dolog, hogy nem birtam tovább egy fél-óránál. Mán, minthogy ilyet tegyek, gondoltam magamban, inkább bemegyek a képviselőházba.

— De hisz maga azt mondta, hogy nem szereti a politikát?

— Nem én! Most is azt mondom. De hát tessék megmondani: politika az, amit ott csinálnak? Különben se mentem be az ülésterembe.

— Nem?

— Nem vagyok holond, kérem, hogy én ingyen tegyem azt, amit a képviselő urak fizetésért se tesznek. Azok se hallgatják a szónokot, hanem vagy otthagyják, vagy pedig, ha bent maradnak, lehurrogják. Inkább a folyósóra telepedtem és ott élveztem azt a szabadságot, amit a standon elvettek tőlünk.

— Mi az, Madár bácsi?

— Hát nem tetszik már rá emlékezni, hogy a főkapitány már évekkel ezelőtt eltiltotta nekünk a standon azt, ami másnak csak a villamosba nem szabad. Azóta háboru is vót, forradalom is vót, az egész világ megváltozott: de ez a tilalom ma is csak megvan. Pedig de sok ember elmegy most előttünk, akinek a láttára a víz ki akar jönni a számbul!

Ijjen a politika! — Szegény háziurak!

A legjobb befektetés.

1922 július 30.

— Mi ujság, Madár bácsi?

— Semmi más, kérem, csak az, hogy beléptem az egységes pártba.

— Miért tette ezt?

— Azér, kérem, mert én ellendzéki ember vótam világeletemben, oszt az is maradok. Már pedig láttam, hogy aki abból a pártból felállt, az mind az ellenkezőjét követeli annak, akit a kormány a választóknak ígért. Így aztán rájöt-

tem, hogy a kormány

— Hu

— H

ember, ha

— De

— Ne

nek van.

egy van, h

dóguk leh

hanem hár

béjok is fo

— Sze

— Há

élek, kérem

ronát spór

tam. Most

lam a ködö

tam össze.

— És

— Hát

lamba. Ott

nyő. Oszt

eszébe jut,

jártam, mer

tem, hogy igaz ellenzéki embernek most csak a kormánypártban van a helye.

— Huncut ember maga, Madár bácsi.

— Hja, uram, ijjen a politika! Ésszel él az ember, ha már a házból nem tud megélni.

— De hisz magának nincsen háza.

— Nekem nincs, de azok panaszzolják, akiknek van. Még az is panaszkodik, akinek csak egy van, hogy ráfizet. Hát még mijjen keserves dögük lehet azoknak, akiknek nem egy van, hanem három. Még ezer a szerencse, hogy a borbéjok is felemelték a beretválás árát.

— Szerencse? ...

— Hát én azt mondhatnám, hogy ebből élek, kérem. Vót idő, hogy csak tizenöt-husz koronát spóroltam azon, hogy nem borotválkoztam. Most tán ezret is spórolok. Mire a szakállam a ködökömgig ér, egy kis vagyont takarítottam össze.

— És mit csinál ezzel a vagyonnal?

— Hát az, kérem, benne fekszik a szakállamba. Ott biztos helyen van és emellett folyton nyő. Oszt ha a pénzügyminiszternek egyцер eszébe jut, hogy ezt is elvegye, megint csak jól jártam, mert megspóroltam a borbéjt.

A manduláról, a lukas cipőről, a lukszus adóról,
meg a magvaváló szilváról.

1922 augusztus 6.

— Miért olyan mord, Madár bácsi?

— A mandula miatt mérgelődök, kérem. Tíz dekát se adnak annyiért, amennyiért valamikor egy mázsát adtak!

— Hát olyan nagy mandulafogyasztó maga?

— Nem vettem én egy szemet se soha életemben. De csupa mérgelődést hall az ember. Az egyik azon dühös, hogy a kenyér úgy megdrágult, a másik a házbér, a harmadik a ruha, a negyedik a cipe, az ötödik a konflis miatt. De sose hallottam senkit, hogy a mandula drágasága miatt dühösködnék. Hát gondoltam: megteszem én. Hadd legyen valaki, aki ezért mérges. Én úgy is ráérek.

— Más baja nincsen, Madár bácsi?

— Nekem nincs, kérem. Legfejebb csak az, hogy a cipőmnek felhasadt az ódala, de az se az én bajom, mert nem az én bőrömből csinálták. Az én bőröm nem szakadt el, ámbár az se az én bajom lenne.

— Hát kié?

— Az adóhivatalé, aki lehuzza rólam.

— Hát mennyi adót fizet maga?

— Semmennyit, kérem. Hisz tetszik látni, hogy még rajtam van a bőröm. De mán nem-sokára fizetni fogok luxus-adót.

— Luxus-adót?

— Ige
tem a mag
egy félkil
luxus-adó.

— Ne

— Ne

Meg ne tes
niszternek.
sár magva

— Az
röket eszi
ujság?

— Csa
gény embe
amikor mé
nagyon, az
üvegházba
teszem azt
szeptember
csak a gaz
alább hatsz

— Mié

— Azo

jutok én el

— Tár

— Igen. Mert tetcik tudni, rettentő szeretem a magvaváló szilvát. Abbúl, ha lesz, veszek egy félkilát. Mán pedig arra bizonyosan jár luxus-adó.

— Nem tudok róla.

— Nem? Akkor sajnálom, hogy szóltam. Meg ne tessék mondani valahogy a pénzügyminiszternek. Legalább addig ne, amíg az első kósár magvaváló szilva itt nem lesz a csarnokba.

— Az első? Hát maga, Madár bácsi, primőröket eszik? Akkor vesz, amikor még ritka ujság?

— Csakis, nagyságos uram. Mert én szegény ember vagyok, tehát akkor kell vennem, amikor még ócsó. Ha a szállót szeretném olyan nagyon, azt is akkor vennék, amikor még csak üvegházba termettet árulnak. Mer ha akkor, teszem azt ötszáz korona egy kila, biztos, hogy szeptemberbe, mikor mán lesz rengeteg, mán csak a gazdag ember veheti. Mert akkorra legalább hatszor annyi lesz az ára.

Férges-Büzalja meg Páris.

Aminek csak a zsidó örül.

1922 augusztus 20.

— Miért olyan borus, Madár bácsi?

— Azon busolok, nagyságos uram, mikor jutok én el egyszer Férges-Büzaljára?

— Tán odaváló, Madár bácsi?

— Való oda a hóhér! Azt se tudom, merre van. Püspökladányi születés vagyok én kérem, nem ilyen vakaródzni való falubeli.

— Hát akkor miért igyekszik oda?

— Csak azért, kérem szépen, mer az onoka-öcsém, aki vasuti, azt mondja, hogy azelőtt, békeidőn, éppen annyiért vitt Párisba a vasut, amennyibe most Férge-Büzaljáig kerül. Így aztán, ha most Férge-Büzaljára utazok, csak annyi, mintha Párisban lettem volna valamikor. Mán pedig Párist mindig nagyon szerettem volna látni, mert ott még az utolsó suszterinas is franciául beszél.

— De suszterinast láthat Pesten is, Madár bácsi.

— Nonő. De nem tudom, hogy mejjik az. Nem lehet azt mán úgy megismerni, mint azelőtt. Mer például, kérem, ahun én lakok, lakik ott egy nyugalmazott bíró is, aki most tanulja a suszteri mesterséget. Mert hogy az jobb mesterség lett, mint az övé vót. De sose látom én azt füttyürészve lógni a villanyon. Hát honnan tudjam, hogy suszterinas?

— Hát az bizonyos, Madár bácsi, hogy fordult a világ.

— Hát fordult. Még peddig lábbal az ég felé. Ezér jó azoknak, akiknek négy lábok van. Mert úgy látom, azok most felfelé tartják a fejöket..

— Ugy látom, el van keseredve, Madár bácsi?

—
a feltün
ember, a
Csak a z
— A
— A
annak is
megy az
nek örül
magyar

Sze

— N
— A
lesz véle
világ, ak
— Ö
— M
az csak g
— A
— A
vegő is e
kozni. Ug
hát mit
törném a
megín oj
lamit, ak

— Csak azér, kérem, mert nem szeretem a feltűnőséget. Mán pedig most feltűnő az az ember, akinek nem a fődre néz az ora hegye. Csak a zsidó nevet könnyen.

— A zsidó?

— Az, nagyságos uram. Mert a zsidó mán annak is örül, hogy nem verik fejbe, ha végigmegy az utcán. De azt tessék megmondani, minek örüljön manapság a magamfajta keresztyén magyar ember?

A veszedelmes olcsóság.

Szegény ember öröme. — A millió.

1922 október 8.

— No, Madár bácsi, mit spekulál?

— Azon töröm a fejemet, kérem, hogy mi lesz vélem, ha maj csakugyan bejön az ócsó világ, akit mindig gyövendőlnék?

— Örülne neki, ugy-e?

— Minek örülnék, nagyságos uram, mikor az csak gondot jelent.

— Az olcsóság?

— Az. Mer most, amikor egy lélekzet levegő is ezer koronába kerül, nincs min gondolkozni. Ugy se tudok venni magamnak semmit, hát mit spekuláljak? Kalapáccsal is hasztalan törném a fejemet. Hát inkább nem töröm. De ha megín ojan világ jön, hogy lehet vásárolni valamit, akkor ezer darabra szakad az agyvelőm,

hogy a temérdek sürgős beszerezni való között melyik a legmulthatatlanabb.

— Szóval maga ellene van az olcsóságnak, Madár bácsi?

— Muszáj, nagyságos uram, mer különben tönkremennék. Tetcik látni ezt a rossz bakan-
csot a lábamon? Fótos is, mek jukas is, de azt
mondják, így is megér vagy ötvenezer koronát.
Ez a rossz, rongyos gunya, ami rajtam van, leg-
alább kétszerannyit. A pléhszám a sapkámon,
mint anyag, ezer korona. Otthon van egy asztal,
két ágý, három szék, teknő, vasaló, beretva,
megymás: összeszámoltuk az asszonnyal — ez
ma belekerülne egy millióba, pedig a sámlit nem
is számítottuk. Ha ócsó világ lenne, az egész
lom nem érne meg száz pengőt. Hát mán most
hogy kívánhatnám én az ócsó világot. A sze-
gény embernek, nagyságos uram, ez a feneket-
len drágaság most az egyetlen öröme meg mu-
latsága. Mert ha mán koplalni, fázni, meg ron-
gyoskodni kell, de legalább — milliomos va-
gyok. De mihelyt ócsó világ lesz, mán tönkre
vagyok téve.

Az egészségről, a nyaralásról, meg az ócsó utazásról.

1922 október 22.

— Nagyon elégedett képe van, Madár bácsi.

— Azér, nagyságos uram, mert most mán

nyugodt
hál' Iste

engem s
ember,
kor van
didereg
beteg. L

decembe

leszek,

gondja

ratom a
gyövre

ralni so

meteseb
helyen
hun ken
asszony
szórakoz

megint

nyugodt vagyok az egészségemről. Ugy fázok, hál' Istennek, hogy még az órom is érzi.

— És ez nyugtatja meg?

— Ez, nagyságos uram. Mert úgy tanított engem szegény édesapám, hogy az az egészséges ember, aki akkor fázik, amikor hideg van, akkor van melege, amikor meleg van. Aki nyáron didereg vagy télen izzad, az nem egészséges. Az beteg. Láza van..

— Da ha már most fázik, mit csinál majd decemberben?

— Hát akkor biztosan még egészségesebb leszek, mert még jobban fázok.

— Szóval, Madár bácsi, magának nincs gondja a télre?

— Nincs, nagyságos uram. Inkább azon járatom a gondolatomat, hova menjek nyaralni gyötvőre?

— Nyaralni? Hát az idén hol nyaralt?

— Sehun, kérem. Nem vótam én még nyaralni soha világéletemben.

— Hát akkor meg minek töri rajta a fejét?

— Csak azér, nagyságos uram, mer kellemetesebb azon spekulálni, hogy mejik fürdőhelyen szórakozzék az ember, mint azon, hogy hun kerítsen az ember egy darab fát, amin az asszony a káposztát megmelegítse. Valami kis szórakozás a szegény embernek is kell.

— Mit szól hozzá, hogy a villamos árát megint felemelték?

— Semmit, nagyságos uram. Ez csak azokat érdekli, akik átszállás nélkül utaznak.

— Nem értem, Madár bácsi?

— A nagyságos ur nem is kell, hogy értse. De én értem. Én átszállással utazok. Csak addig utazok egy kocsin, amíg a kalóz közel nem ér hozzám. Akkor lelépek, kérem és átszálok a következő kocsira. Így nem olyan komót, de sokkal ócsóbb.

Jó kereset. — A házbér a kosárban.

Miből él a színész?

1922 október 29.

— Már megint igen elégedett képe van, Madár bácsi. Bizonyosan gavallér pasasa volt?

— Hát csakugyan, nagyságos uram. Leszállt a villamosról egy uriember, egy egész kis csomagot vittem neki csak ide a szomszédba, hát valami fényeset nyom a markomba.

— Csak nem egy ezüst korona volt?

— No hát az éppen nem. De nem tudom, nem ér-e annyit? Egy valódi gyöngyházgomb. Nem tetszik tudni, hogy áll az most a tőzsdén? Ámbár jobb szeretném csak úgy kéz alatt eladni.

— Miért?

— Mer azt. mondják, kérem, hogy a gyöngyház az luxuscikk. Még fényüzési adót vetnek ki rám érte. Pedig elég gond a házbér is.

— Hát az megvan-e már?

— Mo
anyjánál P

— Ko
ban hozza?

— Ne
som egy t

— azt nem tu

— a közüz

— Há

— Mo

— Min

— Az

— Na

— Ige

gyon fures

szanak, ak

gyet a sz

amiknek n

hunnan ve

Az onok

f

— Mi

— Jó,

Kisjány.

— Ist

— Ne

az első gaz

— Most van érte a feleségem kosárral az anyjánál Pécelen.

— Kosárral? Tán csupa huszfilléres bankóban hozza?

— Nem, kérem. Hanem tojásban. Az anyósom egy tyukja tojja nekünk a házbért. Csak azt nem tudom, vajjon össze tudja-e tojni hozzá — a közüzemi pótlékot?

— Hát különben mit csinál, Madár bácsi?

— Most éppen csak csudálkoztam.

— Min csudálkozott?

— Azon, hogy miből élnek a színészek?

— Na hallja! Éppen a színészek?

— Igen, nagyságos uram. Mer azoknak nagyon furcsa a sorjuk. Mer ha ojjan darabot játszanak, aki megbukott, akkor senki se vesz jegyet a színházba, ha meg olyant játszanak, amiknek nagy a sikere, senki se kap jegyet. Hát hunnan veszik be a pézt, amiből megéljenek?

**Az onokárul, a töltött káposztárul, a fekete
ingrül, meg a szappanrul.**

1922 november 12.

— Mi ujság, Madár bácsi?

— Jó, nagyságos uram. Onokám született. Kisjány.

— Isten éltesse! Itt Pesten?

— Nem, kérem, hála Istennek. Falun. És az első gazda lett a keresztapja.

— Az nagyon helyes. Mert az biztosan el-
látja.

— Mán ellátta kérem, igen bölcsen.

— No? Mit adott neki?

— Egy igen finom, ritka jófajta — barack-
magot. Azt adta, hogy ültessék el. Mire a kisjány
megnő: megélhet hőtig a fája termésiből.

— Volt-e nagy keresztelő?

— Vót, kérem, igen sikeres. Én tegnap kel-
tem fel, a feleségem még most is fekszik.

— Mitől?

— A töött káposztátul. Annyit ettünk be-
löle.

— Olyan nagyon szeretik?

— Hát éppen az, hogy nem. Egyikőnk se
birja. Ippen azért laktunk be olyan rettentően.
Mert tudtam, hogy elrontom vele a gyomromat.
Hát úgy is lett! Harmadik napja, hogy semmit
se ettem, de most se kéne, ha gyenge csirkével
kinálnának, még az se. Rá se tudok nézni semmi
ételre még legalább két-három napig. Így aztán,
hála Istennek, meg van az embernek a nyugod-
dalma és spórol is szépen.

— Szóval maga meg van elégedve a világ
sorjával, Madár bácsi?

— Én éppen meglennék, csak ezt a Muzu-
lini't vitte volna el az ördög.

— Mi baja van vele?

— Mert azt mondják, kérem, ha az min-
denütt hatalomra jön, azt hozza először is tör-
vénybe, hogy mindenkinek fekete inget kell hor-

dani. Már

Hát akkor

ér az fél

tunk? M

déglősn

— V

— I

dom meg

Hiba

— F

— N

kalendári

— M

— A

kor hideg

áll, mint

a nyár..

fordítva s

tekintélyb

— M

— A

tudom, h

lunk éjsz

alig van

Ezér mor

ják a hos

dani. Mán pedig, kérem az én feleségem mosóné. Hát akkor mit ér majd a tudománya? És mit ér az féltábla szappan, amit most faluról hoztunk? Muszáj leszek ócsón eladni valami vendéglősnek.

— Vendéglősnek?

— Igen, kérem. Mert én magam nem tudom megenni.

Hiba a kalendáriomban. — Amerika.

Huncut a trafik.

1922 november 19.

— Friss idő van, Madár bácsi.

— No az, rugja meg a lu. Itt van a hiba a kalendáriomban.

— Micsoda hiba, Madár bácsi?

— Az, hogy a telet olyan időre tették, amikor hideg van. Mer a hidegbe minden jobban áll, mint a melegbe. Ezér tart tovább a tél, mint a nyár.. Pedig minekünk, szegénységnek, megfordítva sokkal jobb lenne. Amerikába ebben a tekintélyben is jobb dóguk van az embereknek.

— Miért? Télen ott is hideg van.

— Az igaz. Ezt magam is tudom. De azt is tudom, hogy ott akkor van nappal, mikor nálunk éjszaka. Mán pedig minálunk, ugy-e, télen alig van nappal. Későn virrad, korán esteledik. Ezér mondom, hogy ők járnak jobban, ők kapják a hosszú nappalt. Így aztán, ha mán hideg,

az ott is van, de legalább a világításon spórolnak. Nem kell annyi temérdek drága petlóríomot fogyasztaniuk. Amit így megtakarítanak, abból jókelvén kitelik a fűtés.

— No de azért csak nem akar kimenni Amerikába, Madár bácsi?

— De bizony kimennék én, kérem. Mán csak azért is, mert szörnyen megharagudtam a pénzügyminiszterre: Rettentően becsapott.

— Mivel, Madár bácsi?

— Avval, hogy ilyen huncutul csinálta a trafikdrágítást.

— Olyan váratlanul, ugy-e?

— Nem. Éppen az, hogy olyan ravasz kivárással. Kivárta, hogy a falevelek mind lehűjjanak és elsodródjanak. Akkor emelte az árát, mikor a szegény ember már nem tud segíteni magán.

— Hát ahhoz mit szól, Madár bácsi, hogy megint megdrágult a vasut?

— Mondanék valamit, de inkább majd csak két hónap múlva mondom.

— Két hónap múlva?

— Igen. Mert az bizonyos, hogy akkor megint a duplájára drágítják. Hát kifizetősebb, ha akkor mondom, amit most mondanék. De gondolni már most is gondolom.

— M

— E

aki rajtar

— M

— H

semmi sz

maj meg

kéne, oly

— H

gunya, M

— V

rá, hogy

dig eltál

— S

lenni?

— A

nem mor

világnak.

retem a

mindig o

is magát

ott az as

— D

— I

embernek

sikra is l

négy gy

Fázik a ruha! — Afrika se ér semmit.

A haszon meg a tekintély.

1922 december 3.

— Mit morfondírozik, Madár bácsi?

— Ezt a bolond ruhát szidom magamban, aki rajtam van, hogy sose tudja, mi a teendője.

— Mi baj van vele?

— Hát az, kérem, hogy nyáron, mikor semmi szüksége se lenne rá, ojan meleg, hogy maj megful benne az ember, most meg, amikor kéne, olyan, mint a jégverem.

— Hát bizony, vékony egy kicsit ez a gunya, Madár bácsi.

— Vékony. Ógusztusban meg azt mondták rá, hogy vastag. Ki győzné a világ gusztusát mindig eltalálni...

— Szóval, jobb szeretne most Afrikában lenni?

— Ahol a szerecsenyek laknak? No azt nem mondom. Megvan a maga hibája minden világnak. Mert tetszik tudni, én rettentően szeretem a kocsonyát. Oszt úgy hallom, Afrikában mindig ojan nagy a forróság, hogy még a tojás is magától megfől a napon. Hát hogy csinálna ott az asszony nékem kocsonyát?

— De viszont nem kell semmi tűzrevaló.

— Igaz. Az nagy spórolás. De ami egyik embernek haszon, a másiknak kár. És a másakra is kell gondolni. Az én sógorom szenes és négy gyereke van. Most ü támogat engemet,

ott meg biztos, hogy nekem kellene őket is el-
tartani.

— Hát akkor nem megyünk Afrikába, Ma-
dár bácsi. Itthon maradunk. Magának most ugy-
is fellendül a mestersége: nem igaz?

— Annyiba igaz, nagyságos uram, hogy a
drága posta miatt több a dolog. De ez se tiszta
öröm.

— Miért?

— Mert tetszik tudni, nagyságos uram,
ezelőtt a volt a sor, hogy csak a gavallér hasz-
nálta a hordárt. A takarékos ember postával
küldte a levelet. Most meg fordítva van. Az a
gavallér, aki a postát megfizeti, hordárho meg
az fordul, aki spórolni akar. Ki hallott még ojat,
hogy a hordár ócsóbb legyen, mint a posta?
A gavallérok itthagytak bennünket, kérem. Hát
ezért nem örülünk. Mert amennyivel több lett
a kereset, annyival kevesebb lett a tekintéj.

A zacskó meg a strimfli.

Furesa portéka az asszony.

1922 december 17.

— Min tűnődik, Madár bácsi?

— Azon, kérem szépen, hogy milyen fur-
csák az asszonyok. Hogy most egy idő óta olyan
rettentően féltik a lábukat.

— A lábukat?

— Azt. Hát nem tetszett észre venni, hogy
mostanában minden nő zacskóba hordja a lábát?

— T
nem hőci

— N

nagyságos

mert akk

De ott a v

— M

— M

lesz tüle,

nem boto

hideg elle

dikülbe h

— Ha

— A

ember ha

akinek va

ragudni, v

magára ha

Kar

Nine

— Tu

— Tu

keresen.

— No

nagyon a

— No

is rajta.

— Téved, Madár bácsi. Nem zacskó az, hanem hócipő. A hideg ellen van.

— Ne tessék haragudni, de azt hiszem, a nagyságos ur téved. Nem lehet az a hideg miatt, mert akkor bokán felül is jobban betakarnák. De ott a vékony selyemstrimfli is elég.

— Meleg a selyem, Madár bácsi.

— Meleg annak, aki nézi. Annak is melege lesz tüle, aki fizeti. De mán annak, aki hordja, nem botos a selyemharisnya. Az a zacskó se a hideg ellen van, hanem azért, hogy a dámák ridikülbe hordják a lábukat.

— Haragszik a nőkre, Madár bácsi?

— A nőkre, nagyságos uram, csak az az ember haragszik, akinek nincsen felesége. Mer akinek van, kérem szépen, az vagy nem mer haragudni, vagy pedig ha igazságos ember, csak magára haragszik, hogy mért nem volt több esze.

Karácsonyi gondok. — A megoldás.

Nincsenből spórol a szegény ember.

1922 december 24.

— Tul van-e már a karácsonyi gondokon?

— Tul, hála Istennek, még pedig igen sikeresen.

— No, az derék dolog! Hát nem vágta meg nagyon a bugyellárisát?

— No, nem! De még inkább hogy nyertem is rajta.

— Hát ezt hogyan csinálta, Madár bácsi?

— Ugy kérem szépen, hogy még a nyáron úgy terveztük az asszonnyal: karácsonykor meglátogatjuk a kis onokámat. Odautazunk. A számítást is megcsináltuk. Minden köcséggel együtt kitelt volna az ut másfélezer koronából.

— No és?

— Hát iszen tetszik tudni, azóta mi történt? Csak a vasut ára kétszer fölemelkedett a duplájára. De ha mozdul az ember, egyéb kiadás is van. Az asszonynak is kellett volna legalább egy uj fejrevaló kendő, meg oszt üres kézzel se érkezhetik az ember. Ahogy összeszámítottuk, rá ment volna az egész vagy tizenötezer koronára.

— Így aztán nem utaznak?

— Persze, hogy nem. Hát miből utaznánk, kérem? De a haszon, az mindenesetre megvan. Mert nemcsak a másfélezer koronát spóroltam meg: de még hozzá is nyertem vagy tizenkétezeröttszázat. Ez az ünnepi kereset.

— De a kis onokáját így nem látja, Madár bácsi?

— Azt bizony nem. Minden öröm együtt nem lehet. De az se baj, kérem szépen. Mert az ilyen kisgyerek olyan ám, mint a pénz, akit a takaréka tettek. Mindig nő, amíg az ember nem látja. Majd husvétkor, amikor az Isten éltet, megnézem, tán kétakkora is lesz, mint mostan.

— De ha akkorra megint minden drágább lesz és megint nem mehet?

gem les

mi hasz

spórol,

ságos un

ember,

ninesen.

se a lád

lopni. E

pofa ba

az embe

komótos

Felül jó

bácsi?

alul elle

hogy ne

átázik.

gyobb a

— Hát akkor, kérem, megint a nyereségem lesz nagyobb.

— Így akar meggazdagodni, Madár bácsi?

— Akarni biz én másképpen akarnék, de mi haszna, ha csak így lehet.

— Hát oszt mit csinál azzal, amit így összepórol, Madár bácsi?

— No, ezzel aztán igazán nincs gond, nagyságos uram. Mert valamikor abból takarított az ember, ami volt. Most meg abból spórol, ami nincsen. Ezt aztán nem kell se zacskóba kötni, se a láda fenekére dugni. Mert ezt nem lehet ellopni. Ez a jó megvan benne. Venni ugyan egy pofa bagót se lehet rajta, de ki se rabojják érte az embert. Haszna nincs, de azt meg kell adni: komótos.

Felül jó, alul rossz. — A sárrul, az aszfaltrul meg a mozirul.

1922 december 31.

— Mit szól ehhez az enyhe télhez, Madár bácsi?

— Felül hejeslem, nagyságos uram, de alul ellenzem.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, kérem szépen, hogy a fülem örül, hogy nem fázik, de a talpam nem örül, hogy átázik.

— Hát ha falura utazott volna, ott még nagyobb a sár. Itt legalább aszfalt van.

— Van, van kérem, csakhogy tulságosan megkimélik.

— Megkimélik?

— Igen. Minden sarat rajta hagynak, hogy meg ne kopjon. Mán pedig, kérem szépen, ez nem jó berendezés. Fordítva kéne. Hogy a sár legyen alul és az aszfalt legyen felül. De nyilván azért dugdossák, mert talán még ezt is elvinnék a hitelezők.

— Különben hogy töltötte az ünnepeket, Madár bácsi?

— Köszönöm, nagyságos uram, csendesen. Csak éppen a kirakatokat nézegettem.

— A kirakatokat? De hisz azok le voltak eresztve?

— Éppen azért nézegettem, kérem szépen. Mert amikor nyitva vannak, oda se merek pillantani. Ugy megijedek az áraktól.

— Ez volt minden mulatsága? Még moziba se ment el?

— No mán hogy oda éppen nem! Egyszer vótam, de többet nem teszem ezt a bolondságot.

— Micsoda bolondságot, Madár bácsi?

— Hogy moziba menjek. Mert mit tesznek ott, kérem? Azt teszik, hogy amint az ember bemegy, oszt leül, mindjárt leójtják a villanyt. Oszt ott ül az ember a sötétségben. Én fizetem a drága pézt, csak azért, hogy ü addig is spórolja a villanyt. Huncutság az, kérem.

— No de mutatnak is valamit!

— Az éppen a huncutság! Mert nincsen ám

ott semmi

A többi

szik, mer

szerre ki

Mán pedi

csapni ma

Jó Szilves

ter

— Ki

— Le

— No

a tegnapi

— Pe

napi.

— No

aludni?

— Tu

nem akart

— Mi

— Me

pen, hogy

jó borocsk

elszopogat

— Ne

— A

kem igen

tam tőle. C

ott semmi, kérem, csak egy darab üres váson.
A többi csak szemfényvesztés. Csak azért lát-
szik, mert sötét van. Mihelyt kivilágosodik, egy-
szerre kiderül, hogy semmit se látott az ember.
Mán pedig okos ember kétszer nem hagyja be-
csapni magát.

**Jó Szilveszter. — Még mit nem kíván a minisz-
ter! — A hordár meg a könyvelő.**

1923 január 6.

— Kicsit gyűrött a képe, Madár bácsi.

— Lehet, nagyságos uram: sose vasaltatom.

— No, úgy értem, hogy olyan, mintha még
a tegnapi lenne.

— Pedig, kérem szépen, még a szilveszter-
napi.

— No! Hát még azóta sem tudta magát ki-
aludni?

— Tudni biztos, hogy tudtam volna. De
nem akartam.

— Miért, Madár bácsi?

— Mert sajnáltam. Ugy esett, kérem szé-
pen, hogy a komám, a szenes, egy kis hordó igen
jó borocskát hozott Szilveszterre a falujából. Azt
elszopogattuk egy ültünkben az ujév tiszteletére.

— Nem ártott meg?

— A bornak igen. Mer az elfogyott. De ne-
kem igen hasznos vót. Szörnyü szépen berug-
tam tőle. Oszt azóta nem mertem lefeküdni.

— Miért, Madár bácsi?

— Mert attul féltem, hogy kialszom magamat, oszt egyszerre oda az egész szép részegség. Sajnáltam így elpocsékolni. Mer kérem szépen, mikor gyövk én megint hozzá, hogy így berugjak, mikor olyan kegyetlen drága az ital? Még az se biztos, hogy jövő Szilveszterrel!

— Hát biz ez igaz, Madár bácsi. Jó, ha az ember a betévő falatot meg tudja keresni.

— Oszt most még majd a személyzetet is eltartani, kérem!

— Micsoda személyzetet, Madár bácsi?

— Hát a könyvellőt, kérem! Mert azt mondják: benne van az új adóba, hogy nekem is könyvellőt kell tartanom, aki beírja a könyvbe, melyik napon mennyit kerestem. No hát, kérem szépen, én ezt meg nem teszem, mert nincsen hozzá képességem. Inkább itt hágyom a standot, de én könyvellőt nem tartok.

— És milyen pályára megy?

— Megtanulom, kérem a könyvellőiséget. Mer ha mán a hordárnak is könyvellő kell, akkor a könyvellő biztosan kapósabb lesz, mint a hordár. Aztán meg mégis inkább vagyok egy hordár könyvellője, mint egy könyvellő hordárja.

A tánc.

— T

— M

— D

sang.

— F

akkor tár

időben, m

zembe ve

— A

— Ig

több mar

soká így t

a standon

— N

— A

gyulladás

— H

— N

— É

— P

— H

— H

az écaikai

sajnáltam

ágyban. M

szik, nap

A tánc. — A keztyű. — A frakk. — Mi kell a hordárnak?

1923 január 14.

— Táncolt-e már sokat, Madár bácsi?

— Még novemberben, nagyságos uram.

— De hisz novemberben még nem volt farsang.

— Farsang nem, de hideg a' vót. Oszt én akkor táncolok, kérem, mikor hideg van. Ilyen időben, mint a mostani, legjobb szeretném a kezembe venni a lábamat.

— A kezébe?

— Igen, kérem, mert a keztyümből még több maradt, mint a cipőm talpából. Ha még soká így tart, nem lesz mást tenni: tótágast állok a standon.

— No, az furcsa lesz, Madár bácsi.

— Az lehet, de legalább nem kapok tüdőgyulladást.

— Hát tanulja-e már a könyvelőséget?

— Nem, kérem. Más lett a vágyakozásom.

— És pedig?

— Pincér szeretnék lenni.

— Hát annak van a legjobb dolga?

— Hát most annak. Van egy onokaöcsém, az écaikai pincér. Mindig jól keresett, csak azért sajnáltam, mert soha az éjcekát nem tőthette ágyban. Most aztán este tíztől délelőtt tízig alszik, nappal meg sétál, szórakozik, mégis két-

annyit keres, mint mikor egész éjcaka dolgozott.

— Mivel keres kétannyt?

— A frakkjával, kérem szépen. Azt adja ki árendába minden este valami gavallérnak. Pedig az inget nem is adja hozzá, mert nagyon kényes a természete.

— Biz ez elég könnyű mesterség.

— Az. De nekem ebből is csak a baj jut. Az asszony egyre azon zúg, hogy ha eszem lett volna, én is varrattam volna magamnak egy frakkot.

— Az esküvőjére, ugy-e?

— No, azt nem. Abba ü se jött volna velem a templomba. De aszongya, minden okos hordárnak kéne, hogy frakkja legyen. Már csak azért is, hogy legyen, amit nem ü hord más helyett, hanem más hord ü helyette.

Mikor a színházban lőttek. — Mire jó az oszlop.

A börze. — Antiszemitaság. — A fixum.

1923 január 21.

— Nem volt véletlenül ott a színházban, mikor lőttek, Madár bácsi?

— Nem, nagyságos uram. Nem megyek én be olyan színházba, amelyikbe nincsen oszlop.

— Oszlop? Tán attól fél, hogy rászakad a tető?

— Nem, kérem szépen, attól én nem félek.

Azér kell megé üljel

— Ha

— Pe

házba igen

dig igen za

hogy ott e

fecsegnek.

se kell félh

Ágyuval p

Ezér mon

színházba,

— Há

— No

izralitta, k

denki mar

meg ne ava

— Ner

— Hog

tudom, me

egyét. Mind

másikat. Os

igazsága. H

dologba hel

mulatság.

— Mic

— Van

Annak az a

kedni, mind

— Mely

Azér kell nekem az oszlop, hogy legyen, ami megé üljek. Ezért hasznos!

— Hasznos?

— Persze. Mer, kérem szépen, én a színházba igen jól el szoktam szundikálni. Mán pedig igen zavarja az ember álmát az, ha félni kell, hogy ott előtte a szinpadon egyre járnak-kelnek, fecsegnek. De ha ott az oszlop, még a leververtől se kell félni. Azon csak az ágyugolyó megy át. Ágyuval pedig nem lehet bemenni a nézőtérre. Ezér mondom én, hogy nem megyek olyan színházba, amelyikbe nincsen oszlop.

— Hát a börzére jár-e, Madár bácsi?

— No, oda még úgy se! Nem vagyok én izralitta, kérem. Osztt nékem az az elvem: mindenki maradjon a maga vallásába, a máséba meg ne avatkozzék.

— Nem zsidótemplom a börze, Madár bácsi!

— Hogy nem templom, azt én nagyon jól tudom, mert ott még az izralitták se értenek egyet. Mind azon van, hogy a víz alá nyomja a másikat. Osztt az ördög se tudja, melyiknek van igazsága. Hát minek menjek én oda? Az ilyen dologba beleavatkozni, csak a komámnak való mulatság.

— Micsoda komájának?

— Van egy komám, aki nagy antisemita. Annak az a paksiója, hogy ha két zsidót lát verekedni, mindjárt odaszalad az egyiknek segíteni.

— Melyiknek?

— Aszongya: az neki mindegy. Mert akár-melyiknek segít elpüfölni a másikat, csak zsidót üt! De nekem más gondom van, mint a színház, meg a börze, meg a verekedés.

— Elismerem, Madár bácsi. Van az mindnyájunknak ebben a kegyetlen drága világban.

— A legjobban a szegény fizetéses embereket sajnálom.

— Hát biz azok nem igen tudnak kijönni a fizetésükből!

— Nem? Én meg úgy találom: éppen az a nyomorúságuk, hogy nagyon is kigyönnék belőle.

— Kijönnék?

— Hogyne, kérem. Hisz éppen az a baj, hogy elsején megkapják a fizetésöket; harmadikán szegények már úgy kigyönnék belőle, mintha soha benne se lettek volna!

A pipa. — Az illuzió. — A gyufa.

A mándoki asszony.

1923 február 4.

— Mít szól hozzá, Madár bácsi, hogy ilyen lelketlenül felemelték a trafik árát?

— Csak azt, nagyságos uram, hogy ilyenkor derül ki, nincs okosabb szerszám a pipánál!

— Hogy érti ezt?

— Ugy, kérem, hogy azon nem fog ki a pénzügyminiszter. Én tülem ugyan emelheti a

trafik árát a
az van rászor-
Annak mus-
nincs, amit
Mert én pip-

— Vala-

— Az

vót. Nekem
tömjek bele
szoknom a p-
Igaz, hogy
legalább nem

— Szóv-

hogy az illu-

— Ne

de azt nem
amirül nem
tatlanul a tö-

— Non

szárazpipás.

— Hát

már ezen is

— A gy-

— Az.

emelték az a-
lok hétközn-
pakli dohány-

— Szóv-

Madár bácsi

— Az n-

doki asszony

trafik árát akár a torony tetejéig. Mert arra csak az van rászorulva, aki szivart szí vagy cigarettilit. Annak muszáj a trafikba fojamodni, különben nincs, amit a szájába vegyen. De nekem van. Mert én pipát pipálok.

— Valamit a pipába is muszáj tömni?

— Az csak valamikor volt, hogy muszáj vót. Nekem már régen az a muszáj, hogy ne tömjek bele semmit, mert különben le kellene szoknom a pipáról. Pedig így a legegészségesebb. Igaz, hogy kevesebbet köp tüle az ember, de legalább nem is olyan bűdös.

— Szóval, Madár bácsi, maga azt mondja, hogy az illúzió a fő!

— Ne tessék haragudni, nagyságos uram, de azt nem mondom. Mert sose mondok olyat, amiről nem tudom, mit jelent. Nem akarok ártatlanul a törvény elé kerülni.

— Nono! Csak azt mondtam, hogy aféle szárazpipás.

— Hát eddig az voltam, kérem. De most már ezen is segít a gyufa.

— A gyufa?

— Az. Mert ennek is olyan rettentően fel-emelték az árát, hogy amit a gyufán megspórollok hétköznap, azon vasárnap vehetek egy kis pakli dohányt.

— Szóval magának minden csak haszon, Madár bácsi?

— Az nekem, nagyságos uram. Mint a mándoki asszonynak. Akinek az is haszon vót, ha

az ura beteg vót, mert akkor nem verte meg, az is, ha nem vót beteg, mert akkor nem kellett neki herbatéját főzni.

— De annak csak nem örül tán mégse, hogy a tejnek is száz korona lett literje?

— Nem örülök neki, de azt tartom, nincsen ebből senkinek se kára.

— Nincsen?

— Nincs. Mert felnőtt ember nem tejben issza a vizet, hanem borban. A tejet a gyerek issza. Az meg úgy se maga fizeti meg a tej árát.

A medve. — A meztelen táncosnő. — Pizskos állat a hal! — Az ujfajta káposzta.

1923 február 11.

— No, mit gondol, Madár bácsi, visszabujt-e a medve a barlangjába?

— Azt gondolom, nagyságos uram, hogy ha van magához való esze, ki se but onnan.

— Miért?

— Mert akinek olyan jó álmot adott az Isten, mint neki, bolond, ha hamarabb felkél, mint amikor muszáj. A medvének is jobb az odvában aludni, mintha megfogja az oláh, oszt simit táncoltat vele a piacon. Ámbár azt hallom, amióta olyan nagy urak lettek az oláhok, hogy mán románynak nevezik őket, olyan finomak, hogy frakkot huznak a medvére, úgy táncoltatják.

— Tán látott is már medvét frakkban, Madár bácsi?

— Azt
pen, mert
medve vót,
rajta és tán

— Hát

— Nem
házában.

— A b

— Hát

lehet az a
péze sincs,
tére, mégis
Nem lehet

— Fon
már lepad
a hal.

— Nem
érdekel. Me
se, ha ingye

— Mér

— Mer

— Mér

— Azt

bölcsen tudj
azt rendelte
száj, akkor
Nem lehet a
csolnak.

— De
bácsi?

— Nem

— Azt nem merem mondani, kérem szépen, mert nem vagyok benne egész biztos, hogy medve vót, csak annyit tudok, hogy frakk volt rajta és táncolt.

— Hát a mezitelen táncosnőt látta-e?

— Nem vótam én kérem soha a bolondok házában.

— A bolondok házában?

— Hát biztos, kérem szépen, hogy csak ott lehet az a szegény fehércecseléd, akinek annyi péze sincs, hogy egy szál ruhát vehessen a testére, mégis olyan jó kedve van, hogy táncol. Nem lehet annak szegénynek egészséges esze.

— Fontosabb ennél az, Madár bácsi, hogy már leapadt a Duna. Azt mondják: olcsó lesz a hal.

— Nem tudom, kérem. De engem nem is érdekel. Mert én a halat meg nem eszem akkor se, ha ingyen adják.

— Mért, Madár bácsi?

— Mert én azt tartom: a hal piszkos állat.

— Mért lenne a hal piszkos állat?

— Azt éppen nem tudom. De az Uristen bölcsen tudja: mit miért csinál? És ha az Uristen azt rendelte, hogy a halnak mindig fürdeni muszáj, akkor annak biztosan megvan a maga oka. Nem lehet az tiszta állat, akit így vízbe parancsolnak.

— De hát maga is csak fürdik tán, Madár bácsi?

— Nem mondom, hogy nem. Megteszem én

is. De nekem egy félóra fürdés is elég, hogy tiszta legyek. A halnak meg hőtig fürödni kell, annyi a letisztalkodni valója.

— Szóval, úgy látom, hogy maga jobb szereti a sertéskarmonádlit, mint a halat?

— A sertéskarmonádlit? ... Errül beszélni se szeretek, nagyságos uram, amióta azt az újfajta káposztát termelik.

— Újfajta káposztát?

— Azt; veszett vóna, aki feltanálta! Mert hiszen tetszik tudni, úgy vót ugy-e valamikor, hogy minden tányér káposztában termett egy jó darab sertéspecsenye. De most meg, kérem, száz fej káposztát is elfogyasztok anélkül, hogy csak egy harapás dísznóhust is tanálnék benne!

**A bomba. — Fajvédelem. — A Kohn Samu orra.
Azok a ravasz korecsmárosok!**

1923 február 25.

— Mi baj van, Madár bácsi?

— Esz a méreg, nagyságos uram.

— Miért?

— Mert mindenki avval a kérdéssel öl, hogy én nem viszek-e gyanus csomagot? Essen bele a frász, mindennek csak a szegény hordár issza meg a levit. Mán azon gondolkozok, hogy itt is hagyom ezt az egész mesterséget.

— Olyan nagyon el van keseredve?

— Hogy
dig nekem es
énvelem külö
meg mán az
Mer az is l
akkor engen
rem, hogy a
kispeszkulálva

— No d
dár bácsi, hi

— Azt
vagyunk.

— Fajv

— Az v
gyok most
désbül.

— Hát

— Ugy,
együtt boroz
odagyön egy
kolégámat. A
orrot hordas
nem fizetsz
az igaz. Nag
lok ez mán
ják szegény
Apai öröksé
amit ü kapo
nyerem dag
De megmon
gény hordár

— Hogyne lennék, kérem szépen. Mert eddig nekem csak az a csomag volt káros, akit nem énvelem küldtek. Mert azon nem kerestem. Most meg már az is ártalmas, akit velem küdenek. Mer az is lehet, hogy bomba van benne, oszt akkor engem fognak meg. Azt mondom én, kérem, hogy az egész dolog a hordárok ellen vót kispekulálva.

— No de mért gyülnének a hordárokat, Madár bácsi, hiszen maguk nem politizálnak?

— Azt nem, nagyságos uram, de fajvédők vagyunk.

— Fajvédők? Maga is az, Madár bácsi?

— Az vagyok én, kérem. Éppen azért vagyok most is a rendőrséghez beidézve. Fajvédsből.

— Hát ez meg hogy esett?

— Ugy, kérem szépen, hogy a multkoriban együtt borozgattunk egy kolegámmal. Egyszerre odagyön egy fiatalember, oszt képen teremti a kolégámat. Azt mondja: — Te büdös, ha akkora orrot hordasz, hogy háromnak is elég lenne, mér nem fizetsz utána luxusadót!... Hát ami igaz, az igaz. Nagy óra van a kolegámnak. De ü nállok ez már így szokás, mert Kohn Samunak hiják szegénnyt. Hát nem tehet rulla. Nem lopta. Apai öröksége. Hát igen megbosszankodtam oszt amit ü kapott, én adtam vissza úgy, hogy a tenyerem dagadt lett bele. Ezért osztán felirtak. De megmondom a kapitány urnak is: én szegény hordár a másik szegény hordárt nem ha-

gyom! Mert aszt tartom: első a fajvédelem! Mindenkinnek meg kell védeni a maga fajtáját.

— Ejnye, Madár bácsi, hát ilyen dologba keveredett? Minek megy korcsmába bort inni?

— Hát tessék megmondani, nagyságos ur, hová menjek, ahol vizet ihatok? Ebből annyit is alig győzünk összeszedni, aki a mosdáshoz elég. Mán pedig azt csak nem lehet kívánni, hogy mind a kettőre nem telik, oszt' választani kell, hát a vizet igyam meg és a borral mosakodjak? Nagyon ravaszul megcsinálták ezt azok a huncut kocsmárosok!

— A kocsmárosok?

— Én azt mondom, hogy azok. Mert tessék meggyőződni róla: ott nincs viz, ahol nekik ártana, ha lenne, de ott van, ahun nekik hasznos. A pincében, ahun az ü hordóik állnak, gyön a viz a csapbul, mint a parancsolat. Csak fejjebb nem gyön, akárhogy imádkoznak neki. Én nem vagyok detektív, de azért azt mondom: ami gyanus, az mégis csak gyanus.

A bőjt. — Mi a héring? — A tenger. — A tót.

A lakástalanok.

1923 március 4.

— Hogy győzi a bőjtöt, Madár bácsi?

— Köszönöm, nagyságos uram, jobban mint a farsangot.

— Jobban?

— Mert mulatni. De gény ember? úgy, hogy jobban gyön megtar

— Tán

— Etten

— De hi

eszi meg a ha

— A hé

— Hát

— Hát

ják, hát azt

szagát nézem

— De h

— Hal?

de sose láttam

vóna.

— Nem

— A te

nagyságos ur

— Miért

— Mert

kora harcsál

gyobbat. Má

nagy halnak

dolni, hogy a

ben tudna el

nagyságos ur

— Rend

jó ujságot ne

— Mert a farsangon inni kellett volna, meg mulatni. De hunnan vegye erre a pézt a szegény ember? Bőjtölni azonban megtanultam, úgy, hogy jobban tudok, mint a püspök. Ezt nagyon megtartom.

— Tán még heringet is evett?

— Ettem.

— De hisz a multkor azt mondta, hogy nem eszi meg a halat.

— A héring az nem hal.

— Hát mi?

— Hát ha azt nézem, hogy hordóban tartják, hát azt kell mondani, hogy ital. Ha meg a szagát nézem, azt kell mondanom, hogy rusznai.

— De hát az is hal, Madár bácsi?

— Hal? Tiszamenti ember vagyok, kérem, de sose láttam, hogy a halászok rusznyit fogtak volna.

— Nem ám, mert az csak a tengerben van.

— A tengerben? Mán tessék megengedni, nagyságos uram, ez nem megy a fejembe.

— Miért, Madár bácsi?

— Mert minálunk, kérem, fognak néha akkora harcsákat, mint egy ember. De még nagyobb. Mán most kérem szépen, ha ekkora nagy halnak elég tágas a Tisza, nehéz azt elgondolni, hogy az a bűdös kis rusznai csak a tengerben tudna elférni. Nem muszáj mindent elhinni, nagyságos uram, amit a külföldiek mondanak.

— Rendben van, Madár bácsi. Hát valami jó ujságot nem tud?

— Elment nekem a kedvem, kérem az újságolvasástu, amióta sose tanáлом benne azt, amit keresek.

— Hát mit keres benne?

— A tótót.

— Micsoda tótót?

— Azt, amelyik leesik az állványról. Mert tessék csak visszagondolni rá: akkor vót a jó világ, amikor minden nap leest egy tót az állványról. Oszt' éppen azóta nincs, amióta sose olvasunk ilyesmit. Tessék figyelembe venni, meggyövendőlöm: akkor kezd itt megint jóra serdülni az állapot, mikor az első tót leesik az állványról.

— Lehet. De addig még hatszor is felemelik a házbért.

— Az kell is kérem.

— Kell? Hát mi haszna van abból magának, Madár bácsi?

— Nekem éppen semmi, nagyságos uram. De nemcsak a maga hasznára kell gondolni az embernek.

— A háziurakra?

— Nem, kérem. Hanem a szegény lakástalanokra. Hadd legyen azoknak is valami örökök meg vigasztalások!

Husvéti uta

— No M
hová husvétra

— De i
uram. Csak a
a leghosszabb

— A leg

— Igen,
az asszonnya
nánk, amelyi
mert a legtov

— Szóva

— Azon
mán elég drá
ember eszten
meg azért,
Semmi csom
azt veszi az
hányozni se
többet megsp

— Hát c
csinálnak ma

— Hát m
zegetünk.

— Mi az
venni, Madár

— Akar
Akartam én

Husvéti utazás. — A telek. — Locsolkodás.

A szagos víz.

1923 április 1.

— No Madár bácsi, hát maga se utazik sehová husvétra?

— De inkább, hogy utazok, nagyságos uram. Csak azon spekulálok, hogy melyik lenne a leghosszabb út?

— A leghosszabb?

— Igen, kérem. Mert villanyossal utaznék az asszonnyal együtt, oszt azt az utat választanánk, amelyik a legjobban megéri a jegy árát, mert a legtovább tart.

— Szóval a villamoson utazik?

— Azon kérem. Egy azért, mert ez most már elég drága ahho, hogy ünnep legyen, ha az ember esztendőben egyszer megreszkérozza, más meg azért, mert komótos is, meg takarékos. Semmi csomagot nem kell pakolászni, oszt ha azt veszi az ember, hogy azalatt az idő alatt dohányozni se lehet, inni se lehet, hát biztos, hogy többet megspórol vele, mint amit kóstál.

— Hát ez lesz az ünnepi mulatság? És mit csinálnak majd ott, ahova mennek?

— Hát mit csinálunk, kérem? Telkeket nézegetünk.

— Mi az ördög? Csak nem akar tán telket venni, Madár bácsi?

— Akarok biz én, kérem. Mér ne akarnék? Akartam én már akkor is, amikor századrészbe

sem került, mint mostan. De mán akkor sem vót hozzá elég pénzem, most meg még ugy sincs. Hát mér ne akarna az ember, mikor semmit se reszkéroz vele? Osztt ugy nagyobb is a gyönyörűség. Mert ha az ember csakugyan pénzt akar valamibe ölni, akkor a hibáját keresi annak, amit mustrál. De így csak a jótulajdonságiban gyönyörködik. Annak, aki nem gazdája, ugy is szép a fa, ha kevés gyümölcs terem rajta.

— De locsolkodni csak elmegy tán, Madár bácsi?

— Nem locsolkodok én mán, nagyságos uram. De ebbe az egybe most szerencsések a fiatalok. Nem kell pénzér venni a szagos vizet, mert aki a csapbul gyön, van az olyan büdös, mintha csupa otkolomból lenne. Csak éppen a piszkot kell kiszitálni belőle, a szaga az benne marad. Én nem is csudálom, ha az utcát nem locsolják vele. Elég büdös a por akkor is, ha evvel a lével nem szagosítják.

Bankárok. — Az az átkozott villany!

Utcasöprés. — Előrelátás.

1923 április 15.

— Mi a baj, Madár bácsi?

— Nyughatatlankodok, nagyságos uram, emiatt a bankárok miatt, hogy minden nap bukik kettő meg három.

— De a maga pénzét csak nem börzézték el?

— Azt nem kérem, hogy jöjjon. De tetszet, ugy-e, hogy mán hordárolhatatlan, mert is elegen, ha rencia. Külön rontja az ipa

— Mivel

— Avval gyet.

— De hi

— Nekü kereset, hogy ber nyugodta három stáció kor osztán kezű kocsin, kezett. De n kevesebb az hogy amint nyujtja a je künk is eme

— De a

— Bajó reszkérozhat szerre elfogl uccaseprőkn pihennek is,

— Azt nem. Nincs nekem annyi pénzem, kérem, hogy másnak kéne ellopni, hogy elfogyjon. De tetszett tán hallani bizonyosan azt a verset, ugy-e, hogy: „Igen sok bankárok — lettek már hordárok...” Hát emiatt vagyok én nyughatatlan, mer vagyunk mink hordárok anélkül is elegen, ha nem is gyön ránk ez az új konkurrencia. Különösen, hogy a villanyos is folyton rontja az ipart.

— Mivel?

— Avval, hogy már megint drágítja a jegyet.

— De hisz azt maguknak úgy is megfizetik.

— Nekünk meg. De idáig éppen az vót a kereset, hogy csak nekünk fizették meg. Az ember nyugodtan elüdözhetett a peronyon egy, két, három stációt, mire a kalóz a közelébe ért, akkor osztán lelépett és csinyáta megint a következő kocsin, amig osztán oda ért, ahova igyekezett. De mennél többet kóstál a jegy, annál kevesebb az utas, oszt egyszer csak ott tartunk, hogy amint fellép az ember, már ott a kalóz és nyújtja a jegyet. Akkor oda oszt a haszon. Nekünk is emelni kell a tarifát.

— De azért csak nem lépnek sztrájkba?

— Bajosan, kérem szépen. Mert azt nem reszkérozhatjuk, hogy a sok bukott bankár egyszerre elfoglalja a sok üres standot. Azt csak az uccaseprőknek való, mert azok ha sztrájkolnak, pihennek is, harcolnak is, oszt meg se látszik,

hogy nem végzik a munkájokat, Mert a szemét azért csak úgy gyűl, mintha dolgoznának.

— És ez a szörnyű drágulás sohse bántja magát, Madár bácsi?

— Előre lehetett azt látni, nagyságos uram. Mán pedig ha az ember előrelátó, gondoskodhatik is előre.

— És maga gondoskodott?

— Mán, amibe tehettem, nagyságos uram. Lisztet, zsirt ugyan nem vehettem esztendőre valót, de megborotválkozni mán tavaly ógusztusba megborotválkoztam, mikor meg csak tiz koronát követeltek érte.

— De azóta kinőtt!

— Az a jó, kérem szépen, mert éppen avval spórolok, ami kinő. Oszt, ha majd egyszer eszembe jut, hogy leszedessem, csak egy borotválás árát fizetem akkor is, ha akkora lesz a szakálam, hogy a borbéj a két térgye közé szoríthatja a végét.

Nehéz a jó Istennek! — Megint a házbér!

A szódavíz. — Amit jobb ki nem mondani.

1923 április 29

— Mibe van úgy belemerülve, Madár bácsi?

— A jó Istennek a helyzettyin gondolkozok, nagyságos uram. Hogy milyen nehéz dolga van neki.

— Hogy jut most éppen ez az eszébe?

— U
egy hét a
kát verté
rem, azt
az Isten,
reformátu
lita, az m
gondolata
házába t
házán be
kéri tüle,

— F
Madár b

— A
ugy-e? H
Én lesze
tette vele
a törvény
helyett. I
tek neki
vóna, osz
Csak ann
ü meg k
Mert nek
nál a sz

— I
— A
ebbül ne
kem. Me
adója hu
a porció

— Ugy, kérem szépen, hogy írja az ujság: egy hét alatt mán a második zsidótemplom ablakát verték be a fajvédelmezők. Mán pedig kérem, azt üneki is biztosan kell tudni, hogy egy az Isten, aki templom van, akár katolikus, akár református, akár mohamedánus, akár zsidóizralita, az mind az ü kára. Hát mán most micsoda gondolata lehet a jó Istennek, mikor az egyik házába térgyepelve könyörög az, aki a másik házán beverte az ablakot. Oszt lehet, éppen azt kéri tüle, hogy meg ne tугyák, hogy ü tette!

— Hát a maga háziurával hogy van mán, Madár bácsi?

— A házbér irányába teccik kérdeni, ugy-e? Hát ott mán kezd jóra serdülni a dolog. Én leszek a győztes. Mert az a pokolravaló azt tette velem, hogy még többet követel, mint akit a törvény ítél neki. Ötvenannyit akart a harminc helyett. Előbb ugy tettem, hogy semmit se fizetek neki. De akkor biztos, hogy én vesztettem volna, oszt ü örül. Hát, mondok, ezt nem teszem. Csak annyit fizetek, aki dukál. Akkor én nyerek, ü meg köpheti a habot mérgibe. Hát csak könje. Mert nekem elég bosszuság az is, akit a fővárosnál a szódavizzel csináltak.

— Hogy adót vetettek rá?

— Az, kérem. De mán kislekuláltam, hogy ebbül nekik kevesebb örömök legyen, mint nekem. Mert tessék csak kiszámolni a dolgot. A bor adója husz percent. A szódáé tiz. Eddig ugy volt a porció, hogy egy deci borral két deci szódát

itt az ember. Ez eccer husz percent, kétszer tíz percent, összesen negyven percent. Hát mán most azt teszem, hogy egy deci bor helyett két decit iszok, de tisztán, az is csak negyven percent. A szódát, akiben úgy sincs semmi ándung, kihagyom, igyák meg ők magok, oszt fizessék érte az adót. Én a bort iszom, amit jobb is szeretek és amiből nagyobb erővel is gondolhatom azt, amit gondolok róluk.

— És jó az, amit gondol róluk?

— Igen jó.

— Hát akkor miért nem mondja ki?

— Mert éppen az a jó benne, hogy csak gondolom. Ha kimondanám, biztosan beperel-nének súlyos testi becsületsértésér. Pedig nem is az egész testyüket gondolom. Csak a felit. Kiét felülről, kiét alulról.

Fent az ájerben. — A kíváncsiság. — A közüzemi pótlék. — Mire jó a Kohn Samu nyelve.

1923 május 6.

— Hallottam, hogy repült, Madár bácsi?

— Ahogy vesszük, nagyságos uram. Mer az igaz, hogy fent vótam az ájerbe, de ha azt mondanám, hogy azt tettem, akit a sas teszen vagy a veréb, hát hazudnék. Mer ha legalább a karomat vagy a lábomat kellett vóna billegetni, akkor nem mondom, hogy azt nem mandanám, hogy repültem. De igaz szót mondva csak ül-

tem ott a
oszt szór
rula, a g
én repül
szemfény

— M

— M

tam, hog
kéri? In
csak az
gyön, ak
gamtul t
legalább
lehozott

— M

dár bács

— A

az a köz

— I

már nem

— I

amig raj

tem rá,

kitanálta

igen sziv

vigasztal

hagy fog

is, ha ne

— I

megint c

— I

tem ott a diványon, mint ágyom a kuckóban. oszt szórtam a cédulát a népeknek. Szó sincs rula, a gép, aki alattam vót, az repült, de hogy én repültem vóna, az, megkövetem, csak olyan szemfényvesztés.

— Nem félt?

— Mitül féltam vóna, kérem, mikor tudtam, hogy ide nem gyűhet kalóz, aki a jegyet kéri? Inkább, hogy igen jó éreztem magamat, csak az bántott, hogy tudtam: mire a fertálygyön, akkorára már le kell szállni. Ha én magamtul tudnék repülni, le nem szálltam vóna legalább is, amíg a cseresznye nem érik. De így lehozott a muszáj meg a kíváncsiság.

— Mire volt olyan nagyon kíváncsi, Madár bácsi?

— Azt szeretném tudni, nagyságos ur, mi az a közüzemi pótlék?

— Éppen most lett erre kíváncsi, mikor már nem is maga fizeti, hanem a háziur?

— Igen, kérem szépen és éppen ezér. Mer amíg rajtam követelték, addig gondolni se szerettem rá, csak annak kívántam meggyetmást, aki kitanálta. De most, hogy a háziuron hajtják be, igen szívesen rájár az eszem, mer ebbe van a vigasztalásom. Ha ü fizeti, akkor azt mondom: hagy fogyják az a közüzem. Fogyasztom akkor is, ha nem szeretem.

— Hát ahhoz mit szól, Madár bácsi, hogy megint drágult a trafik?

— Ne tessék haragudni, nagyságos uram,

de már erről inkább a kollegámat, a Kón Samut tessék kérdezni.

— Miért a Kohn Samut?

— Egy azért, nagyságos uram, mer nékem a dohány már régen nem drágul. Nincs más az én pipámban, csak a szagából még egy kevés, de az is nyövik. De különösen meg azért, mer a Kón Samu is csak így van ugyan vele, de ő igen szaporán beszél. Én azonban nem tudom olyan sebesen ejteni a szót, hogy mingyán tudnék rá valamit mondani, ahányszor a trafik megdrágul. Olyat tessék kérdezni, aki hadar.

**A liba meg a sas. — Készülődés Vecsésre.
Hogy készül az utazás?**

1923 május 20.

— No, Madár bácsi, eszik-e pünkösdkor libát?

— Hát az appetitus, nagyságos uram, biztos, hogy megvóna hozzá. De azért azt hiszem, hamarább eszek sast, mint fiatal libát.

— Hogy hogy, Madár bácsi?

— Mer a fiatal liba, ahogy az árát nézem, kegyetlen egy erős madár lett. A sasnál is erősebb. Mire én a fiatal libának csak a felét is megettem vóna, ő már rég megett engem egészen.

— Hát akkor mivel ünnepli meg a pünkösddöt?

— V
vendégsé

— D

— M

hasznosa
csak a v
csak gyal
egypár ta
gyar igaz
zom har
viszem. I
a komám

— D

ilyen kor

— H

mondom,
csak ann
mert ha
gyaloglás
ber, nem
heveredh

— N

doljon rá

— K

szem igen
azt gondol
san mege
tönknek
teszem, h
fogyasztor

— Van egy jó komám Vecsésen, az meghitt vendégségbe.

— De drága az utazás, Madár bácsi!

— Mentül drágább kérem, nékem annál hasznosabb. Mer gyalog utazok. Oszt, hogy ne csak a vasuti kőcséget nyerjem meg, hát nemcsak gyalog megyek, hanem mezitláb. Ez megint egypár talpalásnak az ára. De mer három a magyar igazság, ezt a kettős hasznót is megduflázom harmadiknak avval, hogy az asszonyt is viszem. Hogy egyék ü is szegény, tyukot. Van a komámnak elég.

— De nem lesz ez nagyon fáradságos két ilyen koros cselédnek?

— Hogy lenne, nagyságos uram, mikor mondom, hogy gyalog megyünk! Az utazás csak annak fáradságos, aki a vasuttal megy, mert ha az tele van, ott nem lehet leülni. De a gyaloglásba az a komót, hogyha elfárad az ember, nemcsak hogy leülhet, hanem akár le is heveredhetik, amig ki nem pihente magát.

— No ha jó ebédet kap Vecsésen, hát gondoljon rám, Madár bácsi.

— Köszönöm, nagyságos uram, megteszem igen szívesen. Oszt ha olyat adnak, akiről azt gondolom, hogy a nagyságos ur is bizonyosan megehetné, úgy veszek a tálból, hogy kettőnknek is elég lenne. Oszt még azt is megteszem, hogy a többet a nagyságos ur helyett fogyasztom.

Eset: — A kis gatyá. — Nyaralás. — A jegyadó.
Ami igazság, igazság.

1923 június 3.

— No mi ujság, Madár bácsi?

— Semmi más, nagyságos uram, csak az, hogy esetem vót a héten.

— Micsoda esete?

— Az kérem szépen, hogy elmentem fürdeni a standfürdőbe. Oszt nemcsak jegyet váltottam, hanem olyan kis gatyát is, akit az urak fürdőnadrágnak hinak. Mán régen kíváncsi vótam rája, mer gondoltam, kell, hogy valami haszna legyen. Biztosan olyan a matériája, hogy nem ereszti át a vizet. No hát evvel aztán megcsalódtam. Csakugy átázik az, mintha semmi se lenne az emberen. Azóta nem értem, az urak eszít, hogy minek használják? De valami egyebet annál jobban megértettem belőle.

— No mit, öreg?

— Azt, hogy mit küldtek nekünk Párisbul.

— Hát mit?

— Ilyen fürdőnadrágot, kérem. Mer tessék csak nézni, ha ugy agygyák azt a kölcsönt, hogy amint adták, mindgy' el is vehetik tőlünk, akkor a csak annyi, mint ez a fürdőnadrág. Avval ugyan egy minutáig se vagyunk ki a vízből.

— Megy-e valahová a nyáron, Madár bácsi?

— Hogyne mennék, nagyságos uram! Megyek én nyáron is csak ugy, mint télen, ahová küdenek, amig ez a két öreg gebém birja.

—
—
értem n
szépen,

—
szól, ho

—
ebbe egy
tettek st
tos azér
neki az,
ságotják
nyebben

—
akik me

— J
még sőt
ember, a
jegyet, a
én nem
kalóz od

A lakat.
ingatlan

— M
— K
— T
ez a pén

egyadó.

us 3.

sak az,

m für-
yet vál-
az urak
ncsi vó-
valami
a, hogy
n meg-
semmi
az urak
ni egye-

árisbul.

r tessék
nt, hogy
nk, ak-
g. Avval
zből.

Madár

m! Me-
a, ahová
a.

— Ugy értem, hogy pihenni megy-e?

— Ezt meg, ne tesék haragudni, én nem értem nagyságos uram. Mert a hordár, kérem szépen, éppen akkor pihen, mikor nem megy.

— No jól van, öreg. De hát ahhoz meg mit szól, hogy már a villamosjegyre is adót vetnek?

— Azt tartom, nagyságos uram, hogy van ebbe egyenlőség. Mer idáig mindig csak arra vetettek strófot, aki nem váltott jegyet, pedig biztos azért tette, mer másra még jobban kellett neki az, amit így megspórolt. Hát mér ne bíróságolják azokat is, akiknek a villanyra is könnyebben telik pénzök?

— No tán még maga haragszik is azokra, akik megváltják a jegyet?

— Dehogy haragszok, nagyságos uram. De még sőt inkább azt mondom, hogy haszontalan ember, aki nem teszi. Mer ha senki se venne jegyet, akkor se a villany meg nem élhetne, se én nem utazhatnék addig a peronyon, amíg a kalóz odabent a jegyváltással foglalatoskodik.

A lakat. — Vigyázni kell a tojásra. — Hogy lesz ingatlan a cigaretli. — A zóna. — Repülőgép.

1923 június 10.

— Mi van a kezében, Madár bácsi?

— Egy ilyen kis lakat, nagyságos uram.

— Takaros kis szerszám. De nagyon kicsi ez a pénzesládára.

— Nem arra kell nekem, nagyságos uram. De van az ángyomnak Szelén egy igen jó tojós tyukja. Annak küdöm, hogy tegye rá ezt a lakatot arra a tyukra, mer amilyen kegyetlen drága lett a tojás, attul félek, kilopják belőle még mielőtt kitojné. Akkor osztán miből eszünk rántottát?

— De hátha az egész tyukot ellopják?

— Avval is a tolvaj károsodik. Mert nincs kucsa a lakatho. Oszt ha meg kell ölni egy olyan tojótyukot, aki mindennap sok száz koronát pottyant ki magából, nagyobb a kára, mint a haszna. Ez a büntetése.

— Hát a parlamentben nem volt-e véletlenül a héten, Madár bácsi?

— Nem vótam, kérem. Nem vagyok én arra rászorulva.

— Mire, Madár bácsi?

— Hogy ott tanuljak. Mer obsitos katona vagyok én, nagyságos uram, oszt cukkszifireri rangban szógáltam. Ha nem is gyakorlom, de azér igen jó tudom én ma is, akit ott tanultam. Annál kacskaringósabbat pedig a nagyságos képviselő urak se tudnak.

— Hallott-e róla, hogy már megint emelnék a dohány árát?

— Muszáj is lesz, kérem. Mos mán csak így nőhet a trafik vagyona. Mer venni mán nem igen veszik, amióta nem lehet megfizetni az árát. Hát ha mán haszon nem gyön, legalább az érjen többet, ami megmarad. Az ingatlannak

is mindig
a szivar i

— D

— M

Mer mine
názik. His
ott lép le
nék tüle.

— De

csak hogy

— Ha

akkor ter
dig is elé
jon. De m
gyon, min

— Ma

ugy-e, Ma

— Ne

kor, miko
nem lehet
lábamat.

A nyár

Fo

— Mi

is elkérne

— Jó

adja.

is mindig feljebb megy az ára. Hát ingatlan lesz a szivar is meg a cigaretta.

— De zóna-jegy nem lesz a villamoson!

— Megkövetem, de bolondság is lett volna. Mer minek annak jegy, kérem szépen, aki zónázik. Hiszen éppen az a zóna, hogy az ember ott lép le a villanyról, ahon a jegyet követelnék tőle.

— De a jegy megmarad ám, Madár bácsi, csak hogy még drágább lesz, mint eddig volt.

— Hát ha még drágább lesz, kérem szépen, akkor természetes, hogy megmarad. Ámbár eddig is elég drága vót ahho, hogy megmaradjon. De most meg majd itt is úgy gyűlik a vagyon, mint a trafikban.

— Maga különben is repülőgépen jár, ugy-e, Madár bácsi?

— Nem mindig, kérem szépen. Csak olyankor, mikor a levegőbe vagyok. De levegőből nem lehet megélni. Azér nem adom árendába a lábamat.

A nyári lakás. — Egy kis zöld. — A víz.

Forradalom. — A zöldpaprika.

1923 június 17.

— Mit szól hozzá, Madár bácsi: egymilliót is elkérnek egy nyári lakásért!

— Jó teszük, ha akad bolond, aki megadja.

— De nemcsak a bolondnak kell nyári lakás!

— Azt bölcsen tudom. De okos ember tud magán segíteni úgy, hogy nemcsak hogy nem pazarol, de még spórol is vele. Azt teszi, amit én tettem.

— Mi az a bölcsesség, Madár bácsi?

— Az, kérem szépen, hogy én egész télen nem fűtöttem a szobát, csak hogy nyárára jó hives legyen. Olyan is az kérem, mint egy nyaralló.

— No de akkor fázott egész télen.

— Csak amikor benne tartózkodtam. De hát az urak is fázni akarnak. Csahhogy nyáron, amikor pénzt kóstál. De én meg, mint szegény ember, inkább akkor fázok, amikor ingyen is lehet.

— De hát valami kis zöldet is akar az ember nyáron látni!

— Van ott az én lakásomban az is. Igen termékeny fala van annak. Főképpen a tövibe gombát is lehet szedni. Mán gondoltam is, hogy küdök belőle a háziurnak egy kis levesbe valót.

— De viz nincs, amiben fürödni lehetne!

— Viz, kérem szépen!... Viz az gyön az emberbül magából nyáron annyi, hogy alig győzi törülni. Hát minek azt még szaporítani, csak hogy annál több letörülni való legyen?

— Nem lenne kedve elmenni, Madár bácsi egy kicsit Szófiába, forradalmat nézni?

— Erre mán azt mondom, nagyságos

uram, h
dalmat,
Mer azt
lom olya
fel a ba

— I

— I

feltöri, a
dult, ho
Hogy les
dalombu
gyek vel

— E

— A

lesz a z
szeretem

A s

— N

lem: mil
vagy má

— I

ságos ura
fajtáját p
vagyok,
zsidó, ak
ber legye

ell nyári
ember tud
ogy nem
eszi, amit

si?
gész télen
yárára jó
egy nya-

adtam. De
y nyáron,
t szegény
ingyen is

ar az em-

z is. Igen
a a tövi-
n is, hogy
esbe valót.
lehetne!

gyön az
hogy alig
zaporítani,
egyen?

adár bácsi
?
nagyságos

uram, hogy nem, nem! Láttam én már forradalmat, azóta se vagyok többet kíváncsi rája. Mer azt megtanultam belüle, hogy a forradalom olyan, mint amikor az ember a fogával töri fel a barackmagot.

— Hogyhogy?

— Hát csak úgy, kérem, hogy mire a héját feltöri, a foga is vagy kitört vagy úgy megfájdult, hogy a belit már nem tudja megrágni. Hogy lesz-e haszon, nem-e ebből a bolgár forradalombul, azt nem tudom. Nincs is amér törőgyek vele. De egy bizonyos.

— És pedig?

— Az, kérem szépen, hogy még drágább lesz a zödpáprika, mint vót... Pedig azt igen szeretem. Sokkal jobban, mint a forradalmat!

Fajvédelem.

A szeretet. — Az asszony meg a ló.

1923 június 24.

— Nézze, Madár bácsi, mindig kérdik tőlem: milyen párti maga a politikában? Fajvédő vagy másforma?

— Hát persze, hogy fajvédő vagyok, nagyságos uram, mer minden jóra való ember a maga fajtáját pártolja. Én is a magam fajtája mellett vagyok, akár katolikus, akár réformátus, akár zsidó, akár sváb vagy tót, csak jó magyar ember legyen. Mer azt mondom: azér mer valakit

Wolfnak vagy Hallernak hívnak, attul még jó magyar ember lehet. Azér még nem szabad bántani.

— Szóval maga nem intranzigens?

— Az a kérem szépen, aki nem issza az italt?

— Nem, Madár bácsi.

— No ha nem, akkor igenis az vagyok. Mer én bizony megiszom a bort még akkor is, ha ser.

— Szóval maga szereti az alkoholt?

— Ezt mán megint nem mondtam, nagyságos ur. Mer a szeretet az megin más. Én megiszom a bort, megeszem a hust, de szeretni csak a feleségemet szeretem, mer azt se meg nem iszom, se meg nem eszem, mégis szeretem. Oszt ha akarom, meg is verhetem.

— És csakugyan meg is verte a feleségét már?

— Azt még nem. Mer ha mán megvertem vóna, akkor biztosan olyat tett vóna, hogy akkor mán nem szeretném.

— De azt mondják, Madár bácsi, hogy az asszony verve jó!

— Hát olyan is lehet, akinek az a jó, akit verni kell. De akkor inkább lovat tartson, mint asszonyt, mer abbul kettőt, meg többet is gyovithat egyszerre az ostornyéllel, de asszonyt csak egyet tehet így luvá.

A barac

— I

— A

hogy a m
vót anny
tem vóna

— I

venni, m

— H

Szeginy
kot. Mer
lesz, meg
rona vót,
ják. Ezt m

— V

fordult a

— N

dult vóna
fordulni.

ugyabb,
ságos ura
járok.

— M

— H

ben. Mer
néz, oszt

**A barack. — Lábujjhegyen. — Nő a szabadság.
Mi az az ekrazit?**

1923 július 1.

— Mit busul, Madár bácsi?

— Azon bosszankodok, nagyságos uram, hogy a minapában vót ezer koronám, oszt nem vót annyi eszem, hogy egy szem barackot vettem vóna érte magamnak.

— Ejha, hát maga akkor akar barackot venni, mikor még ritka és ezer korona darabja?

— Hát pesze, hogy akkor, nagyságos uram. Szegény ember csak ugy ehet manapság barackot. Mer mire sok lesz, akkor mán csunyább is lesz, meg drágább is lesz. Ami a héten, ezer korona vót, azt a győvő héten mán kétezerér adják. Ezt mán meg lehetett tanulni.

— Van benne valami, Madár bácsi. Megfordult a világ.

— No azt nem veszem észre, hogy megfordult vóna. Inkább az a baj, hogy nem akar megfordulni. Hogy sose lesz másképp, csak még ugyabb, mint ahogy vót. Azt mondom, nagyságos uram, hogy én mán csak lábujjhegyen járok.

— Mért, Madár bácsi?

— Hogy a tyuk ne nézhessen a szememben. Mer szégyellem magam ha a szemembe néz, oszt meggondolom, hogy ha egy kicsit

nekidurálja magát a tojásnak, hát többet keres, mint én.

— De mért éppen a tyukot szidja, mikor az állam is olyan szörnyen drágít mindent?

— Azér, kérem szépen, mer azér nem kell szégyellenem magamat, hogy a kormány is éppen azt tudja, amit a tyuk! Oszt a kormány, ha főlemeli is mindennek az árát, de legalább a szabadságot is szaporította!

— A szabadságot?

— Azt. Hát nem tetszett olvasni, hogy mostantul már a harmadik osztályu utasnak is szabad bemenni az étkező kocsiba.

— Hát maga olyan nagyon vágyakozott erre, Madár bácsi?

— Én már többet nem utazok, nagyságos uram, mer nekem a harmadik osztályra se telik. Mikor meg utaztam, nekem az asszony a tarisznýába pakolta az étkező kocsit. De azt mégis csak el kell esmérni, hogy evvel is több lett a szabadság az országban.

— Hát az ekrazitdologhoz mit szól, Madár bácsi?

— Nem szólhatok hozzá semmit, kérem, mert én nem vagyok se bádogos, se fazekas.

— Hát hogy jön ehhez a bádogos, vagy a fazekas?

— Hász az ekrazitrul tetszett kérdezni, ugy-e? Én meg nem tudom, hogy mi az az ekrazit. Csak annyit olvastam felőle, hogy éccaka az ágy alatt tartják. Oszt ebből sejtem, hogy mi lehet.

Kopp

— F
ban, Ma

— J

rámonda

Istené, os

jon beléj

lyen keg

mondani

gény eml

pazallja

hagyja. M

az urak i

— F

Madár b

— V

nagyon h

— M

— M

szélt.

— N

— D

szett.

— A

— A

nagyon o

hallgatja.

napja, se

A helyes nyár.

Koppanits. — Rassay meg Csontos bácsi.

1923 július 8.

— Hogy érzi magát ebben a furcsa nyárban, Madár bácsi?

— Jó, nagyságos uram. De azt ne tessék rámondani, hogy furcsa. A nyár is, a tél is a jó Istené, oszt ü határoz rula, hogy milyen időt rakjon beléje. Oszt ha azt veszem, hogy most milyen kegyetlen drága a tüzelő, csak azt kell mondani, hogy igen jól tesz az Uristen a szegény emberrel, ha a sok felesleges meleget nem pazallja bele a nyárba, hanem inkább télire hagyja. Mikor a szegény emberen áldás, de még az urak is jobban türik, mint így júliusba.

— Hát a parlamentbe maga sose néz be, Madár bácsi?

— Véletlenül ott vótam a héten, de azt is nagyon bánom.

— Miért bánja?

— Mert éppen a Rassay méltóságos ur beszélt.

— Nem tetszett magának?

— De éppen az a baj, hogy nagyon is tetszett.

— Az a baj?

— Az. Mert úgy tessék venni, hogy az ilyen nagyon okos ember szava azt is megokosítja, aki hallgatja. Oszt ha az ember megokosodott, se napja, se éccakája többet a bosszuságtól, meg

a szomorúságtól, hogy annyi sok bolond dolgot csinálnak. Ezér mondom, hogy nem megyek én oda többet. Legfeljebb akkor, ha Csontos Imre beszél. Mer ebbe a tekintélybe ü nem veszedelmes.

**A kánikula. — A nagy bankó. — Pályaválasztás.
A dolgozás.**

1923 július 22.

— Nem olvadt el még a kánikulában, Madár bácsi?

— Nincs már én rajtam, nagyságos uram, semmi elolvadni való. Hacsak a pecsét nem a gunyámon. De különben én már csak száradok olyankor, mikor más olvad.

— Olyan rosszul megy a sora, Madár bácsi?

— Nem tudom, hogy milyen rosszul teccik gondolni, de azt biztosan mondhatom, hogy rosszul. Oszt most, hogy ezt a százezer meg ötvenezer koronás új bankót behozták, hát azt hiszem, egészen vége van a mesterségnek.

— Az ötvenezres miatt?

— Amiatt, kérem. Mer idáig mégis csak akadt egy-egy náccsága, aki mikor a csarnokba ment, velem vitette a táskáját.

— Mikor ment? Tán mikor jött a csarnokból?

— N
emelni, a
mikor g
ötvenezer

— I
ségére, m

— N

De ha le
lenne a m
viselő sz
nak öt e
hogy nem
jó, ha biz
gozni.

— H

— E
amióta lá
dent.

— H

— A

látom, ho
milyen ro
tem mit
ahelyett, l

— N

bácsi!

— A

ami rossz
ják. De an
a torka.

— Nem, kérem szépen. Mikor ment. Mert emelni, amit a pénzén bevásárolt. De most mán, mikor gyött, akkor mán maga is elgyőzte ötvenezerkoronásokban, az árát is elbirja.

— De azért csak nem akar tán most, öregségére, más pályára lépni?

— Nincs hozzá való esméretem, kérem. De ha lenne, oszt Hájrik Ferenc kegyelmes ur lenne a miniszter, akkor elbocsájtott állami tisztviselő szeretnék lenni. Mer aszongya, hogy annak öt esztendeig megadja a fizetésit. Tudom, hogy nem sok ez a fizetés. De a kevés is nagyon jó, ha biztos, hogy nem kell érte semmit se dolgozni.

— Hát nem szeret dolgozni, Madár bácsi?

— Elment tüle a kedvem, nagyságos uram, amióta látom, hogy a dolog hogy elront mindent.

— Hol látja ezt?

— Az országházba, nagyságos uram. Ott látom, hogy az urak milyen jókat beszélnek, de milyen rossz az, amit csinálnak. Nem is értem mit noszogatják őket, hogy dolgozzanak, ahelyett, hogy olyan szépen szavalnak.

— No, szavalnak ott csunyát is, Madár bácsi!

— A biztos. De arra kell gondolni, hogy ami rosszat mondanak, azt egymásnak mondják. De amit csinálnak, attul az országnak véres a torka.

— Rossz kedve van, Madár bácsi!

— Mingyán jó lesz, ha a nagyságos ur csak egy szóval is meg tudja mondani, hogy — mitül legyen!

**Éhségadó. — Hogy lesz a szegény ember virilista.
A vaj meg a kenyér. — Sinaja.**

1923 augusztus 5.

— Mért olyan somolygós a szeme, Madár bácsi?

— Azér, nagyságos uram, mer ha úgy lesz, ahogy az ujság írja, hát virilista leszek.

— Hogy hogy, öreg?

— Azt olvasom, kérem, hogy behozzák az éhségadót. Mán pedig ebből én többet adózok, mint herceg Eszterházy, mer üneki az egész nemzetsége nem koplalt annyit, mint amennyi ebből nekem jutott. De egyet bele kell venni a törvénybe.

— Mit, Madár bácsi?

— Hogy ezt az adót is természetben lehesen fizetni. Hogy jusson belőle a végrehajtónak is, annál inkább, mer ü most mán, mint állami tisztviselő, úgy se koplal, amióta megvalérozáltak a fizetésit.

— De Madár bácsi, ezt az adót nem az éhesek fizetnék, hanem a gazdagok azoknak a javára, akik koplalnak.

— rem. Me
valót hoz
nek. De
jó lesz.
nom, hog
adót is
is jusson

— A
bácsi?

— S
arra gon
vaj ára.

— E

— H

kább ner
rá, mer n

— H

— A

élnék én
kilója, m

irtó drág

pedig a

rontja. B

drágább,

legalább

— M

konferenc

— N

neim szer

amióta ha

— No akkor kevesebbet bizok hozzá, kérem. Mer olyat még sose hallottam, hogy enni-valót hozott vóna a végrehajtó a szegény embernek. De ha már ezentul így lesz, az is nagyon jó lesz. Mer ha jóllakhatok, akkor azt se bánom, hogy nem leszek virilista. De akkor ezt az adót is valószínűleg ám, hogy egy kis tételék is jusson a káposztába.

— A ceglédi választáshoz mit szól, Madár bácsi?

— Semmit, nagyságos uram. Én inkább arra gondolok, hogy tízezer korona egy kila vaj ára.

— Ez bántja legjobban, Madár bácsi?

— Ha bántana, nagyságos uram, akkor inkább nem gondolnék rá. Éppen azért gondolok rá, mer nem bánt. Inkább megvigasztal.

— Hogy a vaj olyan kegyetlen drága?

— Az. Mer tessék csak jól felfogni: mit érnek én vele, ha teszem: ötven korona a vaj kilója, mikor a kenyér, akire rákenném, olyan irtó drága, hogy nem tudom megfizetni? Már pedig a vaj, ha magába eszi az ember, megrontja. Beteg lesz tüle. De így, hogy a vaj még drágább, mint a kenyér, hát koplalok ugyan, de legalább az egészség megmarad.

— Mit gondol: segít majd rajtunk a sinajai konferencia?

— Nem értek hozzá, nagyságos uram. De nem szeretem én azt a Sinájt, különösen azóta, amióta hallom, hogy Oláhországban van. Idáig

mindig azt hittem, hogy Jeruzsálem körül van valahun, mer a zsidók is ott kapták valamikor a parancsot. De ők a jó Istentől kapták, nekünk meg a csehek akarnak parancsolni.

**Madár meg madár. — A mennyország.
Törvény a drágaságrul. — A jó meg a rossz.**

1923 augusztus 19.

— Min tünődik, Madár bácsi?

— Azon gondolkozok, nagyságos uram, hogy milyen kicsibül van a nagy baj.

— Mire érti ezt?

— Az jutott az eszembe, kérem, hogy ha nekem nagy betű helyett kis betűvel írják a nevemet, semmi gondom se lenne.

— Még mindig nem értem.

— Pedig a nagyságos ur, tudom több verset olvasott, mint én. Hát biztos, olvasta azt is, hogy:

Nem szánt, vet az égi madár.

Mégis eltartja a határ...

Hát éppen ezen járatom az eszemet. Hogy mennyivel jobb lenne, ha én égi madár lennék, ahelyett, hogy földi Madár vagyok.

— Szóval az égbe kívánczik, Madár bácsi?

— Mindenesetre inkább oda, mint a pokolba. Csak az a baj, hogy a szegény ember még a mennyországot is csak részletre kapja. Minden

héten eg
nagy kes

— I
megfogja
gaságot?

— I
nemcsak

megfogja
megfogni
kergetni.

eszét. De
teni, ezt

— D
bácsi.

— U

régi törv
náért toj

Oszt ha a
megtanítá

meg, hog
tás, miko

minden k
postának,

— Sz
— D

jót várom

hogy nem

lehet előre
várni.

héten egy-két kiló kerül oda belőle, míg oszt nagy keservesen egiszen belefogy az égbe.

— Hát nem bizik benne, hogy végre csak megfogja a kormány ezt a kegyetlen nagy drágaságot?

— Ippen az a baj, nagyságos uram, hogy nemcsak bizok, de biztos is vagyok benne, hogy megfogja. Mán pedig én azt tartom, hogy nem megfogni kéne a drágaságot, hanem inkább elkergetni. Ez vóna, amiér dicsérni tudnám az eszét. De megfogni azt, ami nem akar elereszteni, ezt Balázs is tudta a törökkel!

— De új törvényt is hoztak ellene, Madár bácsi.

— Új törvényt? De, nagyságos uram, a régi törvény se kívánta, hogy háromszáz koronáért tojjik egyet a tyuk, mégis ennyiért tojt. Oszt ha a régít nem olvasta a tyuk, ki tudja rá megtanítani, hogy az ujat elolvassa? Osztán meg, hogy higgye el a tyuk, hogy tilos a drágítás, mikor a kormány is, aki a törvényt hozza, minden két hétbe dupla árát kéri a vasutnak, postának, trafiknak?

— Szóval maga nem vár semmi jót, öreg?

— De ippen az a baj, kérem, hogy csak a jót várom. Mer a rossz az olyan sebesen gyön, hogy nem kell várni. De még csak elszaladni se lehet előle. A vóna mán jó, ha a jót nem kéne várni.

**Blokk. — Ujságolvasás. — Bajban a miniszterek.
Amit már megtanultak a népek!**

1923 augusztus 26.

— Hát maga, Madár bácsi, belépett-e a fajvédő blokkba?

— Azt a nagyságos ur jobban tudhatja, mint én.

— Hogy maga belépett-e?

— Azt. Mer a nagyságos ur több ujságot olvas, mint én. Oszt azt én is hallottam, hogy mások is csak az ujságból tudják meg, hogy beléptek. Én pedig, amióta ilyen szűk világ van, csak hátulról olvasom az ujságot.

— Csak a tőzsdét nézi, Madár bácsi?

— Nincs nekem azon semmi nézni valóm.

— De ez van hátul az ujságban.

— Nem úgy értettem én, kérem szépen. Hanem úgy, hogy ha valaki véletlenül megáll előttem, oszt ujságot olvas, hát hátulról én is belenézek.

— Hát mire olyan nagyon kíváncsi az ujságban, Madár bácsi?

— Azt lesem, nagyságos uram, hogy hány minisztert záratott mán be Nagy Emil?

— Hány minisztert?

— Igen. Mer tetszett hallani, ugy-e, törvénybe hozta Nagy Emil, hogy bezárják, aki drágít, oszt ez ellen nincs apelláta. Mán pedig csak tessék észbe venni, hogy mit csinálnak a miniszterek? Az egyik a vasutat drágítja egyre,

a má
mihe
rom
dárt
marol
most

kül, M

nagys
szegén
példát
abba,
amit
Ebbe
világo

Pé

Azt in
külföl

én is
ha az
megye

miniszterek.
ek!

sztus 26.
ett-e a faj-

tudhatja,

bb ujságot
ttam, hogy
g, hogy be-
világ van,

bácsi?
zni valóm.

m szépen.
nül megáll
ról én is

ncsi az uj-

hogy hány
il?

ugy-e, tör-
árják, aki
Mán pedig
sinálnak a
gitja egyre,

a másik a trafikot, a harmadik a paksust. Ki mihe hozzáfér, csavar egyet az árán. Ezér várom nagyon, hogy melyikért küld először zsanárt Nagy Emil? De lehet, hogy egyszerre akarja marokra fogni valamennyit, azér hagyja őket most még fickándozni.

— De hát mi lenne velünk miniszterek nélkül, Madár bácsi?

— Emiatt ne tessék nyughatatlankodni, nagyságos uram. Miniszter az csak akad ebbe a szegény országba is. De ha az állam nem is ad példát, beletanultak már a népek magoktól is abba, hogy hónap a dufla árát kérjék annak, amit tegnap még félannyiért adtak, mint máma. Ebbe a tekintélybe fel vannak az emberek már világosodva.

Pénz áll a házhoz. — Az uzsorabíróság.

A millió. — Törökország.

Ahová Friedrich a zsidót kívánja...

1923 szeptember 2.

— Félrevághatja a sapkáját, Madár bácsi! Azt írja az ujság, hogy az ország megkapja a külföldi kölcsönt. Pénz áll a házhoz.

— Amig csak áll, nagyságos uram, addig én is csak állok. Az örökre ráérek majd akkor, ha azt látom, hogy gyön. Akkor akár elibe is megyek a kiskapuig úgy megtisztelem.

— Remélem, az uzsorabíróssággal magának nem lesz dolga?

— Nincs rá, kérem szépen, semmi reménységem.

— Csak nem sajnálja talán?

— Hát egyrészt azt kell modani, hogy nem sajnálom, mer nem paksió az, ha törvény elé kerül az ember. De másrészl meg meg kell adni ami igaz, hogy olyan ócsón, mint ottan, sehun se vásál az ember. Azt olvasom, hogy egy porció kolbászér meg még kevesebbér is egy hónapot meg még többet is adnak. Oszl várni se kell, mert mingján azonnal megkapja, aki kapja.

— Mégse örölnek neki?

— Nem? Azt csudállom. Mer gondolom, aki oda kerül, csupa olyan ember, aki szeret jó seftet csinálni.

— Hát ehhez a sok milliós lopáshoz mit szól?

— Nem tanálok benne, kérem, semmi különöset. Ragadós körmü ember, aki elzsebelte, ami a keze ügyibe került, mindig vót. Most is van. Mán pedig most mást, mint milliót nem igen lothat, mer akinek teszem, ezüst koronája van, azt eldugja, mer az éröre nagyon vigyáz az ember az ilyen szük világba.

— Gratulálok, Madár bácsi, hogy maga nem ment el Törökországba!

— Mér mentem vóna, nagyságos uram, mikor engem nem is invitáltak?

Friedric
lyen jó

ber. Na
mingyár
szép-szé
de azt i
magyar
cát hijj
disznóhu
csak zsi
Fridrik
nem leho

Nyug
csináltat

— M
— V
Először i
— M
— A
országba
éppen ar
— F
dár bácsi
— A
azt se ig

— Hát nem olvasta azt a sok szépet, amit Friedrich István mondott, meg irt, hogy ott milyen jó világ van?

— Olvastam, kérem. De ésszel él az ember. Nagy imposztor az a Fridrik Isván, de én mingyán láttam, hová vág a gondolatja! Mer szép-szép az a török testvér — magyar testvér, de azt ű is nagyon jól tudja, hogy keresztény magyar ember olyan országba, ahun a kukoricát hijják buzának, oszt se bort innya, se disznóhúst enni nem szabad, el nem megy. Oda csak zsidót lehet elcsalogatni. Mán pedig, ahová Fridrik Isván a zsidókat kívánja, ott jó világ nem lehet. Ezt nem vót nehéz kitalálni!

Nyughatatlanság. — Milyen pénzt kéne csináltatni? — Földrengés. — A jótékony tánc.

1923 szeptember 8.

— Mért olyan marcona, Madár bácsi?

— Van rá ok, nagyságos uram, bőségesen. Először is az, hogy nyughatatlan vagyok.

— Mi miatt?

— Amiatt, kérem szépen, hogyha mán külsz országba adja a kormány a buzáját, mér adja éppen annak a Svájcnak?

— Haragszik talán valamiért Svájcra, Madár bácsi?

— Az igazat megvallva, nagyságos uram, azt se igen tudom, hun van, meg miféle népek

lakják. De azért meg kell mondani, hogy csak-ugyan haragszok rá. Mer annyit tudok, hogy ü gyártja nekünk ezt a mostani bankót. Oszt amióta gyártja, mindig kevesebbet kapni érte. Ezér nem értem, hogy a kormány mégis neki adja el a buzát, holott jót tudhatja, hogy csak egy csomó papirossal többet tesz a masinába, oszt azzal mán ki is fizeti a kenyérnek való árát.

— Csakhogy svájci pénzzel fizet ám, öreg! És sokkal többet ér, mint a mienk.

— Sokkal többet ér? No, akkor meg még jobban nem értem a kormányt. Mer ha az a Svájc sokkal jobb pénzt is tud csinálni, mint amijent nekünk szállít, mér nem csináltat véle a magyar kormány ebből a jobbikbul? Inkább fizetne valamivel többet érte!

— Hát a földrengéshez mit szól, Madár bácsi?

— Igaz szívvél sajnálom azokat a szegény jappánokat, oszt azt ajállanám a kormánynak, hogy jó lesz idejébe vigyázni, míg másutt is meg nem történik a szerencsétlenség.

— Mitől történne, öreg?

— A táncolástul.

— Nem értem, Madár bácsi...

— Pedig világosan szólok. Hiszen a nagyságos ur csak úgy tudja, mint én, hogy mikor ilyen szerencsétlenség történik valahun, mindig a vót a szokás, hogy minden városba, faluba bálát meg mulatságot csinálnak a kárvallottak javára. Ilyen nagy szerencsétlenség, úgy mond-

ják, még
farsang
ne táncol
kirugják

A sz

A

— M

— A

ságos u
van ném

— K

— H

— F

— H

nem ki
nyomta.

maga, m

rula, hog

sék elké

eccer csa

oroszlány

közé, h

oroszlány

tálni ne

vóna, ho

— N

ják, még nem vót az özönviz óta. Hát biztos a farsang is rettentő nagy lesz. Ezir kell vigyázni: ne táncoljanak annyit, hogy a földet másutt is kirugják a sarkából.

A szerencse. — Cirkusz meg fogfájás.

A dohány. — Mellékjövedelem.

1923 szeptember 30.

— Mit ingatja a fejét, Madár bácsi?

— Azon mozog éppen a gondolatom, nagyságos uram, hogy milyen éktelen szerencséje van némelyik embernek.

— Ki az a nagyon szerencsés ember, öreg?

— Hát az a Csilléry András.

— És mi az az éktelen nagy szerencséje?

— Hogy nem ü kapta a cirkuszt, pedig nem kisebb ember, mint Fridrik István nyomta. Mer iszen teccet olvasni, ugy-e: ü maga, már mint Csilléry András nem is tudott rula, hogy beadják a cirkuszra. Mán most tessék elképzelni: mi történt vóna szegénnyel, ha eccer csak beparancsojják a cirkuszba a lovak, oroszlányok, elefántok meg egyéb vadállatok közé, holott se lóháton bukfencet vetni, se oroszlányt szelidíteni, se a szék lábán trombitálni nem tud!... Olyan szégyenbe maradt vóna, hogy azt elgondolni is borzasztóság!

— No de azt mondják, Madár bácsi, hogy

tudott ő arról nagyon jól: amit akart. Kivánta ő a cirkuszt!

— Akkor megint csak azt mondom, nagyságos uram, hogy igen szerencsés ember. Mer, ha csakugyan fájt a foga a cirkuszra, neki a se baj. Azér fogorvos, hogy meg tudja gyógyítani a fájós fogát, ha meg olyan nagyon fáj, hogy ki kell huzni, ü azt is megteheti, neki az se kósta semmit.

— De mi az, Madár bácsi: füstöl a pipája! Tán kapott valakitől egy pipa dohányt?

— Nem, nagyságos uram. Egy szippantás tubákot se adnak manap potyán, nemhogy egy tömet dohányt. A magam jogos tulajdona, akit most füstölök.

— Éppen most kezdi megint, mikor olyan szörnyen drága lett a multság?

— Éppen, hogy e vitt rá, nagyságos uram. Mer ugy történt, kérem, hogy ezt az egy pakli ződet ott találtam a minap a komóthba. Valamikor ötkrajcáros korába vehettem én még ütöt, oszt elkerült a szemem elül. Mos meg — nem tudom a biztos árát — de gondolom tán ezer forintba is kerül. Eladni nem akartam, mer trafikjogom nincsen, oszt törvényteleniséget tenni nem akarok. De azt se szeretem, hogy értékes dolog heverjen otthon, mer most rossz a világ, oszt a szegény feleségem egész nap maga van a lakásba. Hát, gondoltam, a legjobb lesz, ha elpipálok. Azt hiszem, hogy minden pipán, amit elszílok, nyerek ahhoz képest, amennyiért

vettem,
a szegény
den kis
adót se

Ahun se

boruság
dárság,

lenni o
amenny

hogy h
gyok, a
nék len

károk o

csengőt
Egy az
tani, m
génynek

vettem, egy pár száz koronát. Nem sok, de ebbe a szegény világba nagyon ráfér az emberre minden kis mellékjövedelem. Különösen, ha még adót se kell fizetni utána...

Ahun sok az okos ember. — A bankárok elnöke.
A tej. — Tüzevaló. — A fecske.

1923 október 7.

— Hallom, Madár bácsi, hogy nagy a háborúság a szakmában. Ugy megoszlott a hordárság, hogy három elnökük is van.

— Lehet, nagyságos uram. Így szokott ez lenni ott, ahun több az okos ember, mint amennyirül a többi is elhiszi.

— Hát maga nem szeretne elnök lenni?

— Nem én.

— Miért nem?

— Azér, nagyságos uram, mer azt tartom, hogy ha mán az szeretnék lenni, ami nem vagyok, akkor inkább a bankárok elnöke szeretnék lenni, mint a hordároké.

— És mit csinálna, ha maga lenne a bankárok elnöke?

— Hát először is azt tenném, hogy még a csengőt is hordárral rázatnám magam helyett. Egy azér, hogy evvel se kelljen magam fárasztani, más meg azér, hogy annak is legyen szegénynek egy kis könnyü keresete.

— Hát ahhoz mit szól, Madár bácsi, hogy ezer koronán felül van egy liter tej ára?

— Azt mondom, nagyságos uram, hogy nem kell mérget inni.

— De hisz a tej nem méreg!

— Hogyne lenne, kérem, mikor az ember már az árából is méregbe gyön.

— Hát akkor a gyermeknek mit adjon az ember?

— A gyerek, az megihatja kérem. A gyerekeknek nem árt, mer a gyerek nem tudja, mit kosztál. Csak az apja pusztul el tüle.

— Tüzevalóról gondoskodott-e már?

— Gondoskodásba, nagyságos uram, nincs hiány. Gondoskodni mán éjjel, nappal gondoskodtam én errül annyit, hogy maj megpattan az eszem. Csak azt nem tudom sehogy se ki-spekulálni, hogy hunnan vegyem az árát?

— De ha jól emlékszem, Madár bácsi, maga egyszer azt mondta, hogy jobb szereti a hideget, mint a meleget?

— Ugy is van, nagyságos uram. Ezér nem fűtök nyáron, de sőt még a hust is jobban szeretem hidegen, mint a sert melegen. De a szeretet nem minden. A szalonnát is jobb szeretem, mint a kenyeret. De azér a kenyeret inkább megeszem szalonna nélkül, mint a szalonnát kenyér nélkül. Oszt ahogy a szalonnáho a kenyér, úgy kell a télbe is egy kis melegedés.

— Afrikában lenne jó lakni, ugy-e?

— Nem tudom én, nagyságos uram. A

fecske
hurcolko
mindig.
azok se
hogy le
ruházko
hogy ott

A teg

— I
sok dolg
— S
uram, h
— I
— A
az lenne
városi v
gondom
— I
párthoz
— C
tudom.
egyikhe
— I
— A
a békess

fecske minden ősszel megpróbálja, hogy oda-
hurcolkoggyon, de bizony csak visszagyön ü
mindig. Oszt a szerecsenyek, akik ott laknak,
azok se tudják a magok hazájába annyira vinni,
hogy legalább csak tisztességesen feltugyanak
ruházkodni. Nem gondolom én, kérem szépen,
hogy ott valami jó világ legyen.

Csatlakozás. — Az egyenlőség.

A tegnap meg a holnap. — A közt pénz.

A bankárok becsülete.

1923 október 14.

— Magát nem izgatja a fővárosi választá-
sok dolga, Madár bácsi?

— Sajnos, azt kell mondanom, nagyságos
uram, hogy nem.

— Mért mondja, hogy sajnosan?

— Azér, nagyságos uram, mer ha nekem
az lenne a legnagyobb gondom: mi lesz a fő-
városi választásokkal, akkor biztosan sok olyan
gondom nem lenne, aki sokkal nagyobb ennél.

— De azt csak tudja tán, hogy melyik
párthoz csatlakozik?

— Őszintén megvallva kérem szépen, nem
tudom. Csak azt tudom, hogy ha szól, én mind-
egyikhe csatlakozok.

— Mindegyikhez? Hogyan?

— Azér, nagyságos uram, hogy meglegyen
a békességem.

— Nem értem, Madár bácsi!

— Pedig eccerü a dolog, kérem szépen. Mer ha egyikhe se csatlakozok, akkor mind azon faggat, mér nem ü vele tartok? De ha mindegyiknek azt mondom, hogy ütet pártolom, akkor megvan tülük a nyugodalmam.

— De akkor nem tartja meg a szavát, öregem!

— Ipp ebbe van az egyenlőség, nagyságos uram!

— Egyenlőség?

— Igen kérem. Hogy ami a gyelöltnek szabad, az a választóknak is szabad. Mer hun látott még ember olyan gyelöltet, amelyik megtartja a szavát, akit a választónak a választáskor fogad?

— Hát az országos politikában mit vár, Madár bácsi?

— Mindig azt, nagyságos uram, ami nincsen. Mer ami van, attul inkább bucsuzni szeretnék.

— De hátha még rosszabb jó utána, mint ami volt?

— Szó se rula, kérem, az is megeshetik. De azt tartom, hogy az embernek a jövőben kell bizni. Mer aki a tennapot jobb szereti, mint a hónapot, az olyan ember, aki a másého jobban huz, mint a magáého.

— Hogy érti ezt, Madár bácsi?

— Ugy, nagyságos uram, hogy hónap az a mienk, ha megérjük. De a tennap az mán nem

a mien
ha ecce
nek biz

kor kos

valami
Mer an
a se ne
megárt

dolok,
zével.

lehet a
odaadh
olyan k
kisértés

dok ma

tájog e

a mienk, mer a tennapot senki meg nem éri, ha eccer elhatta. Ezér mondom, hogy embernek biztosabb a hónap, mint a tennap.

— Remélem, Madár bácsi, jól vigyáz, mikor kosztba adja a pénzét?

— Hát vigyázni, csak vigyázok, de hogy valami nagyon vigyázzak, arra nincs szükség. Mer amit én a kosztba adott pénzemér kapok, a se nem olyan sok, se nem olyan zsiros, hogy megártana a gyomromnak.

— Nem így gondolom, öregem! Arra gondolok, hogy a bankár meg ne szökjék a pénzével.

— No ebben a tekintélybe egészen nyugodt lehet a nagyságos ur. Avval a pizzel, akit én odaadhatok neki, egy bankár se szökik el, ha olyan kicsi is, mint a kisujjam. Attul nem gyön kísértésbe. Vigyázok én a bankárok becsületire.

A lépcsőzetes jegy. — A pártolás.

Vasut nélkül olcsóbb!

1923 október 21.

— Mit csinál, Madár bácsi?

— Semmit jót, nagyságos uram. Káromkodok magamban.

— Miért káromkodik?

— E miatt a bűdös villany miatt, hogy a tájog essen bele. Nem elég garádicsot mászik

a nélkül is a szegény hordár, most már még a villamosjegy is lépcsőzetes lesz...

— Nem úgy kell azt érteni, öreg. Az csak azt jelenti, hogy különböző lesz a jegy, meg az ára!

— No hát akkor megint csak azt mondom, hogy ez is a hordárság ellen van kitanálva.

— Hogy-hogy?

— Hát úgy, kérem szépen, hogy eddig ha a villannyal akartam menni, csak lehajoltam és felszedtem egy jegyet. Azt a kalóznak is el kellett fogadni, mer a jegy az jegy mind egyféle. De most már, ha más meg más lesz ahány van, hunnan tuggya azt az eccerü ember, hogy melyik a jó? Kalózoskolába kéne járni neki, hogy meg ne tévedjen, oszt bajba ne kerüljön. No az én pizemet nem is látja többet a villany!

— De hisz eddig se fizetett, Madár bácsi!

— Hát fizetni, az biztos, hogy nem fizettem. De legalább a forgalmat pártoltam. Ezen túl azonban azt sem teszem.

— Hát szüreten volt-e, Madár bácsi?

— Nem vótam, kérem. Pedig hittak. De kiszámoltam, hogy amibe a vasut kóstál, annak az árán itthon háromszor is leszophatja magát az ember. Hát mondok, minek vesztsek kettőt, csak azért, hogy egyet nyerjek...

A
A házi

—
várom
közleke

—
—
—
Elmond
ha már
lanyra,
cigárett
csak ho
mióta a
senki se
villanyt
kocsi se

—
vicces.

—
—
lefon, ö

—
árát. O
ha vala
neveltet
ki vele.
is majd

A villamos meg a trafik. — A telefon.
A háziur meg a végrehajtó. — Titkos társaság.

1923 október 28.

— Mit szól hozzá, Madár bácsi, félórája várom itt a villamost. Mennél drágább lesz a közlekedés, annál rosszabb.

— Az a trafiktul van, nagyságos uram.

— Nem értem, Madár bácsi.

— Mán pedig az úgy van, kérem szépen. Elmondta azt nekem egy nagyságos ur, hogy ü, ha már egy fertályórája hasztalan várt a villanyra, mindig azt tette, hogy rágyújtott egy cigarettlire. Abban a minutában jött a villany, csak hogy el kelljen hajintani a cigarettlit. De mióta a trafik olyan fertelmesen megdrágult, senki se reszkéroz meg egy cigarettlit, mikor a villanyt várja. Ezért nem is gyön azután a kocsí se!

— Jó kedve van, Madár bácsi, hogy ilyen vicces.

— Ennek a telefony az oka, kérem.

— Hát mi örömet szerzett magának a telefon, öreg?

— Azt, hogy annak is az égbeemelték az árát. Olyan istentelen drága lett, hallom, hogy ha valaki egy árva gyereket vesz magához és azt nevelteti ki hordárnak, még az is ócsóbban gyün ki vele. Ezért gondolom, hogy a hordárságnak is majd csak megvirrad valahára.

— De mit ér a sok keresettel, mind elviszik házbérbe?

— Odaadom én, nagyságos uram. Mer nekem sohase az a baj, hogy sokat kell adni másnak, hanem az, hogy nekem kevesebb van, mint amennyit adni muszáj.

— Szóval, azt mondja, hogy a háziurnak is kell élni!

— Ezt nem mondom, kérem. Mer a magam részirül nem lenne muszáj neki. Én nagyon el tunnék lenni nélküle. De ha mán az a törvény, hogy minden házhó háziurnak is kell lenni, hát, hát — ami törvény, az törvény! A végrehajtót is az én adómbul fizetik, pedig a végrehajtót még ugy se kívánom, mint a háziurat.

— Remélem, Madár bácsi, maga nincs benne semmiféle titkos társaságban?

— A nagyságos urnak, mint jó embernek, megvallom: benne vagyok biz én egyben. Öten vagyunk, mind régi cimborá, akik minden héten háromszor összegyöväünk egy kedves kocsmánkban, a hun kegyetlen jó bort mérnek.

— És politizálnak?

— Azt is meg tesszük. De a fő az, hogy akin sor van, az mindig fizet két liter bort.

— De hiszen ez nem titkos egyesület, öregem!

— A biz a, nagyságos uram. Mer az aszszonynak a világér se szabad róla tudni!

A beoszt

— Ki

— M

— M

— H

gett a gye

a magas

mondja,

decemberh

dok, még

vót az eg

nyugton n

azt akarn

vele.

— De

hónap al

— M

szépen, ha

három hó

ilyen finto

kedveért c

spórájják

kell fizetni

a pénzük

— De

bácsi, han

— No

**A beosztás. — Mindig csak a háziur jár jól.
Halottak napján.**

1923 november 4.

- Kicsit paprikás a szeme, Madár bácsi!
— Mérges vagyok, nagyságos ur.
— Miért?

— Hát miér mérges most az ember? Evvégett a gyeheenna háziur végett. Nem elég, hogy a magas égig felrugtatták a házbért, még azt mondja, fizessem háromszorra. Most is, meg decemberben is, meg januárban is. No, mondok, még csak akkéne. Az egész házbérben az vót az egyetlen jó, hogy némelyik hónapban nyugton maradhatott tüle az ember. Most meg azt akarná, hogy minden elsején megkinozzon vele.

— De hisz könnyebb magának, ha három hónap alatt fizetheti, amit egyszerre kellene?

— Micsoda könnyebbség az nekem, kérem szépen, ha én cipelem magamnál az ü pénzt három hónapig ingyen? Ismerem én mán az ilyen fitorokat. Nem lakó, hanem a háziurak kedvéért csinálták ezt az új rendet, hogy megspórójják a takarékot, mert ottannék interest kell fizetni. Így meg a szegény lakóval őriztetik a pénzüket potyán.

— De addig nem a háziuré a pénz, Madár bácsi, hanem a magáé!

— No, de azt mán ne tessék mondani,

nagyságos ur. Mer ha az enyim is a pénz, akkor, ugy-e, ha ugy esik, el is veszithetem. De ha így elveszitem, a báziur csak beköveteli rajtam. Nem igaz?

— De igaz, Madár bácsi. Hanem mondja, a temetőben volt-e?

— Nem vótam, nagyságos uram. A magam kedvéért nem megyek a temetőbe, mer nekem abba nincs semmi szórakozásom, sem örömöm. mert nincs ott senki, akitől jussótam vóna. Más meg nem küdött. Csak elevenynek küdik hordárral a virágot, a halottakhó nem ilyen gavalérok az emberek. Ha visznek is egy kis virágot, magok viszik, hogy legalább a hordárt megspórojják. A halottakbul a hordárnak nem lehet megélni.

s a pénz, ak-
hetem. De ha
veteli rajtam.

nem mondja,

am. A magam
e, mer nekem
sem örömöm.
am vána. Más
k küdik hor-
n ilyen gaval-
gy kis virágot,
hordárt meg-
nak nem lehet

HUNGARIA HIRLAPNYOMDA R.-T.
BUDAPEST

SAUTHERLAND'S HISTORY OF THE
COUNTY OF DUNDEE
BY JAMES BACON, ESQ.
OF DUNDEE